

STAI KAIP

Dėtinios pastangos
Jau laikas
Ambasadoriai
Bausti mirčia
Tikrai koku

Iš spaudos paskutiniu lai-
ku yra beveik aišku, kad DP
įstatymą, pagal kurį turėjo
Ameriką atvykti 205,000 iš-
vietintųjų iš Europos, keis.
Kaip jis bus pakeistas, šian-
dien sunku dar pasakyti. Vie-
na tik mums yra aišku, kad
mūsų vadovaujančios įstaigos
Amerikoje turi jau dabar
tempti jėgas, dėti visas pa-
stangas, kad, keičiant įstaty-
mą, nebūtų nuskriausti mūsų
broliai Europos lageriuose.
Nuo energingų pastangų, ži-
nome, visada daug pareina.

Yra Washington pasikei-
tę net keli vadovaujant vyrai,
nuo kurių priklausys mūsų
tautos politinė padėtis tar-
ptautinėje scenoje. Ikišioliniai
vyrai — Marshallis, Lovettas
— buvo nusistatę mūsų ir ki-
tų tokiame likime esančių,
tautų reikalui, jie turėjo aiš-
kią savo nuomonę, kompro-
misų nedarė. Jie laikė, kad
mūsų kraštas jėga okupuot-
tas, įvykdyta prieš jį smur-
to aktas. Dabar jau laikas už-
klausti naujų Washingtono
vyrų, kad ir jie patvirtintų
okupuotos mūsų šalies padė-
tį. Girdėti, kad mūsų ALT
vyrai rengiasi į Washingto-
n. Reikia manyti, kad jie šį
klausimą pajudins.

Europoje mūsų tremtinių
bendruomenės vyrausiujų
organų yra suformuluotas
ikis visų mūsų svetimų kraš-
tų emigruojantiems lietu-
šis: Visur būkime tikrais
tautos ambasadoriais.
Jie, ginkim visur sa-
raus, kaip ir mūsų el-
gesiu keltume lietuvių vardą.
Tokių Ambasadorių ir turi-
me. Štai "Cleveland Press",
įsidėjęs eilės lietuvių - tre-
mtinių su prof. dr. inž. A. Da-
mušiu priešaky, dirbancijai
Clevelando įmonėse, fotogra-
fijas ir šviesiausiom spalvom
jų aprašymą, pažymėdami,
kad prof. Damušis, didis re-
zistencinis kovotojas prieš
nacių Lietuvoje, kankintas
nacių kacetuose, daro gražią
karjerą savo profesijoje Cle-
velande. Prof. A. Damušis
"Cleveland Plain Dealer" lai-
kraštyje yra davęs stiprų at-
sakymą W. Nussbaumui,
kuris buvo spaudoje užpuo-
lęs išvietintųjų įsileidimą
Ameriką. Iš tikrųjų, tai mūsų
ambasadoriai!

Vienas mūsų maskvinis
laikraštukas rašo, kad žymus
mokslininkas, prof. H. C.
Urey siūlo olandų valdonus
bausti mirčia už hitlerišką
Indonezijos užpuolimą. Siū-
lymas teisingas. Bet kodėl
jis ne visiems lygus? Kodėl
mūsų komunistų maskviniai
laikraštukai čia niekada ne-
pasitūlė Kremliaus valdonų,
kurie hitleriškai užpuolė Len-
kiją ir mažą Suomiją 1939
metais, o taip pat pavergė
Estiją, Latviją ir Lietuvą,
nubausti mirčia, kurios jie
pilnai užsitarnavę? Ar tas
profesorius šitą antrąją pu-
sę irgi užmiršęs?

Tas pats maskvinis laik-
raštukas rašo, kad jam koku-
ta, kad švietimo įstaigos, uni-
versitetai "apteikia titulus,
garbės laipsniais mulkius,
kurie tačiaus yra galingi."
Tikrai koku! Žiūrėk Stalinas,
tai tikras nemokša, jaunystė-
je iš mokyklų vartas ir iš-
mestas, kaip nesuvaldomas ir
nenoris mokyti. O kiek jis
turi dabar titulių ir laipsnių!
Jo medalių jau nesukabin-
tum ant didžiausios karties.
Ir tik dėl to, kad jis yra ga-
lingas. Tai dar kartą koku!

AMERIKOS LIETUVIŲ KATA-
LIKŲ VISUOMENINIO IR
KULTORINIO GYVENIMO
SAVAITRASTIS
EINA KAS PENKTADIENI

Entered as second-class matter February 16, 1948, at the post
office at Brooklyn, New York, under the Act of March 3, 1879

Kirdeikių ežeras Vilniaus krašte. Tai gražiausia
vieta rytų Lietuvoje

NUSTEBO TOKIA PAGELBA

Washington yra Vaikų
Sėpimo Draugija, kuriai va-
dovauja protestonų kun. R.
Vawters ir jo žmona. Perei-
tą savaitę patelefonoavo po-
niai Fay Vawters Aregentin-
jos ambasados atase, kad jis
norėtų atlikti jos vedamą
draugiją. Atsilankęs atase
pranešė, kad iš Argentinos
draugijai ateina dovana —
drabužėlių 600 vaikučių ap-
rengti. Tokia dovana, žino-
ma, ne tik Mrs. Fay Vawters
nustebino, bet taip pat nu-
stebė ir paraudonavo Valsty-
bės Departamento galvos.
Tuos vaikams drabužėlius
dovanoja Argentinos Socia-
lės Pagelbos Draugija, kuriai
vadovauja prezidento Terono
žmona, Mrs. Eva Duarte Pe-
ron, taigi, dovana su jos pa-
rašu.

Nustebimas buvo dėlto, kad
visi suprato, jog Amerika
šelpia visą pasaulį, o čia, at-
rodyti, kad nepajėgia savo
vaikučių aprūpinti. Valsty-
bės Departamento pareigū-
niai yra nuomonė tokia,
kad čia argentiniečius bus
paveikusi Stalino propaganda,
kur skelbiama, kad Jungtinė-
se Valstybėse taip didelis
skurdas, kad ji nepajėgia sa-
vo vaikučių apdengti, o Ru-

ŠVEDIJA IŠSKIRIAMA

Amerikos vyriausybė aiš-
kiai pareiškė, kad tie kraštai,
kurie dabartiniame nervų ka-
re aktyviai nedalyvauja, ne-
gali tikėtis amerikoniškų
ginklų ar kitų karo priemo-
nių, kai jiems jų reikės. Ši-
toki pareiškima padarė Val-
stybės Departamento spaudos
atstovas McDermott, kaip tik
tada, kai Valst. Departamen-
tas pareiškė, kad Sovietų
"obstrukcijos" rimtai apsunk-
ino Sovietų Tautų Orga-
nizacijos veikimą.

Valdžios atstovas, patvir-
tinęs spaudos atstovo Mc-
Dermott išvedžiojimus, pa-
reiškė, kad McDermott pa-
reiškimo tikslas yra "patai-
syti" švedų spaudos žinias,
kuriomis švedų tauta įtiki-
nėjama, jog iš Amerikos gali-
ma bus gauti militarinę pa-
rama ir tada, jei Švedija ir
neprisidės prie dabar planuo-
jamos kolektyvinės šiaurės
Amerikos Gynimosi Sąjun-
gos.

Šia progą McDermott pa-
reiškė, kad prie planuojamos
kolektyvinio gynimosi Sąjun-
gos priklauso USA, Anglija,
Prancūzija, Belgija, Olandi-
ja ir Luxemburgas. Ateity-
numatoma, prisidės Portuga-
lija, Islandija, Irlandija, Ita-
lija, Norvegija ir Danija. Be-
to, automatiškai prie pakto

AMERIKA

THE LITHUANIAN WEEKLY
"AMERIKA"
Published by
Lithuanian Universal Bureau, Inc.
417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 8-7012

METAI XV PENKTADIENI, SAUSIO-JANUARY 21 D., 1949 M.

D. ACHESON EGZAMINAS

Praeitą savaitę naujai pa-
skirtasis Valstybės Sekreto-
rius. Dean Acheson dėstė sa-
vo politikos planus Senato
bendrųjų reikalų komisijos
posėdyje. D. Acheson pabrė-
žė, kad jis yra aiškios politi-
kos šalininkas. Vingiavimo
politikai jis nepritarė ir ne-
pritars.

Svarbiausias punktas buvo
santykių su sovietais reika-
las. D. Acheson pareiškė, kad
"tvirtinimas esą aš planuoju
lyginimo politiką su rusais"
yra visai neįtikinamas daly-
kas ir "man sunku įsivaiz-
duoti, kaip net ir pikčiausios
valios žmonės tokias nuomo-
nes sukurti galėjo."

Senatorius Vandenbergas
pastatė naujam sekretoriui
tiesioginį klausimą, į kurį
atsakius, turėtų paaiškėti vi-
sa Achesono planuojamų san-
tykių su Sovietais apimtis.
A. Acheson atsakė, kad So-
vietų užsienio reikalų mini-
steris Molotovas pakartotinai
kelis kartus yra jį, Acheso-
n, smarkiai puolęs. Kai jis
1947 m. vasario mėnesį ka-
pitoliuje nušvietė rusų už-
grobimų politiką, Molotovas
atsakė, kad tai formaliai protes-
to nota, kurioje jam, Ache-
sonui, šmeižimą prikišo. Mar-

shallis tada savo nota Molo-
tovui jį užstojo.

Acheson taip pat priminė,
kad po jo kalbos, kurią jis
pasakė 1945 m. lapkričio mė-
nesį Madison Square Garden,
New Yorke, rusų jis buvo la-
bai smarkiai pultas. Šitą kal-
bą jis pasakė ne tik kaip Val-
stybės sekretoriaus Byrnes
įgalias, bet ir kaip asmuo.
Toje kalboje jis yra pasakęs,
kad Rusija su savo politika
kaimyninėse valstybėse visus
pasizadėjimus sulaužė.

Po šito posėdžio senatorius
Connely pareiškė, kad toli-
mesni apklausinėjimai D.
Achesono bus prie uždarų du-
rų, viešų klausinėjimų jau
nenumatoma.

R. Stettinius nori
tiesą pasakyti

Buvęs Valstybės Sekreto-
rius R. Stettinius pareiškė
Senato užsienio komitetui,
kad jis artimiausioje ateity-
je pasakysias "tiesą" apie
tarptautinius įsipareigoji-
mus, kurie prie prezidento
Roosevelto anose konferen-
cijose sudaryti buvo. Esą apie
tas konferencijas yra per
daug dalykų iškreipta. Stet-
tinius, kaip žinome, pats da-
lyvavo Jaltos konferencijoje.

KOMUNISTINAMI NAŠLAICIAI

Anglų licencijuotas vokie-
čių laikraštis "Telegraph" ra-
šo, kad rusai išrinko iš rytų
Vokietijos našlaicių priegla-
udų vaikus — berniukus
ir mergaites — ir išvežė į So-
vietų Sąjungą. Ten juos įsta-
tė į komunistinio auklėjimo
įstaigas, kad padarius iš jų
atkalius komunistus — ko-
votojus, kurie vėliau, suau-
gus, bus parvežti Vokietijai
"tvarkyti." Vaikai yra 10-11
metų amžiaus.

Transportai su vaikais eina
iš Rostocko, o iš čia lai-
vais į Rusiją. Jiems auklėti
paskirtos vietos — Odesa ir
Minskas. "Telegraph" duoda
vieno vokiečio, jaunimo spe-
cialisto, nuomonę. Jis parei-
škė, kad per eilę metų iš vai-
kų tikrai bus padaryti fana-
tiškiausi komunistai, kurie
bus panaudoti prieš patį vo-
kiečių kraštą.

Amerikonų žinių agentūros
karininkas, kuris apie rusų
darbus jų zonoje gerai infor-
muotas yra, pareiškė, kad
jam tokį įvykį kažkas keis-
ta yra ir neįprasta.

Anglijos-Lenkijos
paktas

Pereitą savaitę buvo pasi-
rašytas anglų su lenkais pre-
kybos paktas. Paktas galioja
5 metus. Sutartyje numaty-
ta prekių pasikeitimas už
\$520,000,000, o lenkai giri-
si, —Kongresas pasiskubino
prieš prezidento inauguraci-
ją pakelti jam algą iki \$100,-
000 ir dar priedo \$50,000 jo
įvairioms išlaidoms.

SNIEGAS KALIFORNIJOJE

Praeitą savaitę vis stebino
ir gąsdino Kalifornijos gy-
ventojus oro išdaigos. Pieti-
nėj Kalifornijoje vėl iškrito
sniego. Pietryčių Kaliforni-
joje buvo gražus vasaros ora-
s, gėlės žydėjo, tuo tarpu žiem-
rėčių ir žiemvakarų dalyse
termometras buvo žemiau nu-
laimo.

Iš viso, didelėje Kaliforni-
jos dalyje šiautė sniegas su
lietum. Pietinėje dalyje pra-
ūžė didelė audra, su sniegu ir
ledais. Las Vegas (Nevada),
kur visada yra saulės džiaug-

Jie Nori Karo.

E. Roosevelt
prisipažino

Valstybės pasekretoris R.
Lovett, prieš išeidamas iš sa-
vo tarnybos, padarė pareiški-
mą Senato užsienio komisi-
jos posėdyje. Jis pareiškė,
kad Sovietų vadai pradėtų
karą tą pačią dieną, kai tik
jie būtų tikri savo laimėji-
mu. Į tarptautinę teisę, į
žmoniškumą jie dėmesio ne-
kreips, kai tik jie pasijus
stiprūs ir matys, kad karas
jau reikalingas jų tikslams
pasiekti.

Jis pareiškė, kad Stalinas
yra viešpats Politbiure ir vi-
soje Sovietų Sąjungoje. Jis,
Politbiuro 14-kai vyrų, iša-
kinėdamas, apsprendžia visą
Sovietų politiką. Politbiuras
visomis priemonėmis steng-
sis viršūnėje išlaikyti ir
komunizmą išlaikyti, net ir
karo nenusigąsdami.

Viltys susitarti su sovie-
tais dėl Berlyno blokados yra
bergzdžias dalykas, pareiškė
Lovett. Kai prezidentas Tru-
manas pareiškė, esą kai ku-
rie sovietų vadai siekia su
Amerika susitarti, tai nereiš-
kia skilimo Politbiure, nes
Stalinas pats vadeles ten lai-
ko savo rankose. Stalinas jau
1946 m. sausio mėnesį savo
kalboje aiškiai išdėstė sovie-
tų užgrobimo planus, bet de-
mokratiniai kraštai tada į
dalykus nepakankamai rim-
tai žiūrėjo. Kai Achesonas
bus paskirtas, pirmas jo už-
davins turėtų būti — suda-
rymas planuojamos Atlanto
gynimosi sąjungos, pareiškė
Lovett.

Kai ponias E. Roosevelt gri-
žo iš Paryžiaus, kur ji, kaip
žinome, karingai gynė Zmo-
nių Teisių Deklaraciją, kurio-
je buvo aptarta ne tik pavie-
nių žmonių, bet ir ištisų ma-
žų tautų naikintojų (genocidi-
ų) nusikaltimai, kuriuos
dabar, žinoma, vykdo tik So-
vietų Sąjunga, ją pakvietė
Women's National Press Club
su paskaita. Paskaitoje ji aiš-
kiai išdėstė, kad kai niekada
neteko pažinti pačių rusų, jų
liaudies atstovų bei jų gyve-
nimo, nes jos, jai buvojant
Rusijoje, valdžios pareigūnai
jį neįleisdavo. Kitą
visą paskaitos dalį ji rėmė
ta medžiaga, kiek ji pažino
rusus Sąjuntųjų Tautų po-
sėdžiuose.

Kai ją paklausė, ar ji ma-
no rusams ir toliau vis žings-
nis po žingsnio pasiduoti, ji
atsakė "ne." Šis sausas žo-
dis klausančių tarpe sukėlė
juoką.

PRASIDĖJO KOMUNISTŲ
BYLA

Dvylikos komunistų byla
New Yorke prasidėjo pereitą
pirmadienį. Komunistų gynė-
jus paskirtas, pirmas jo už-
davins turėtų būti — suda-
rymas planuojamos Atlanto
gynimosi sąjungos, pareiškė
Lovett.

KAS NAUJO ŠIĄ SAVAITĘ

- Prezidentas Trumanas pareiškė, kad jis apie "rusų
akciją už taiką" nieko nežino, bet su Stalinu susitikti jįsi
pasirėngęs, jei šis atvyktų į USA.
- Pietų Afrikos mieste Durbane kelias dienas vyko
vietos čia būvių pogromai prieš indus, kurie per ilgą laiką
į Durbaną yra imigravę.
- Rusai grąšina nutraukti Bavarijai elektros srovę,
kuri eina iš rusų užimtos Vokietijos dalies. Bavarija nau-
doja 10% srovės iš rusų zonos.
- Prieš keliolika dienų Kalifornijoje nukrito lėktuvas
su keturiais keleiviais. Po penkių dienų pasisekė vieną mo-
terį gyvą rasti. Trys kiti — negyvi.
- Prieš kelias dienas prie Indianapolio nukrito marinių
lėktuvas su penkiais lakūnais. Visi užsimušė.
- Maltos salos, Viduržemio jūroje, kryptimi išplaukė
stipri U. S. karo laivų flotilija, kurios tikslas pakeisti iki
šiول ten buvusią flotiliją.
- Amerikonų karinis teismas Vokietijoje nuteisė du
U. S. armijos kareivius pakarti, už tai, kad jie išprievartavo
ir nužudė jauną vokieitaitę.
- Atsistatydino Irano (Persijos) ministrų kabinetas.
Krizę iššaukė kyla pragyvenimo brangumas krašte.
- Ponia E. Roosevelt pareiškė valdžios ir civilių žmo-
nių grupei, kurie domėjosi Žmogaus Teisių Deklaracija, kad
ji gailisi taip ilgai į kompromisusėjusi su rusais, kurie ne-
pripažįsta žmogui teisių.
- Šveicarijoje, tarp Ženevos ir Lausannos, užsidedę
vaikų prieglaudos namai (pensjonatas). Sudėgė keli vaikai.
- Anglų ministrų kabinetas patvirtino Bevinio poli-
tiką Palestinoje. Bet iš spaudos Bevinas susilaukė gana stip-
rios kritikos.
- Rusai Leipcege nuteisė vokiečių studentų vadus ir
išvežė į Sibirą.
- Garsioji šv. Stepono, Vengrijos karaliaus, karūna ir to-
liau pasilieka Amerikos okupacinės valdžios Vokietijoje ži-
nioje, kaip praneša Valstybės Departamentas. Departamen-
to spaudos kalbėtojas pareiškė, kad karūna Vengrijos ko-
munistams nebus išduota.
- Forestallis pareiškė, kad jis iš krašto gynimo sek-
retoriaus vietos nepasitraukia.
- Iš svetimąlių legijono prancūzai atleiddžia buvusius
vokiečių wehrmachto kareivius.
- Bulgarijos pasiuntinys Londone sekretorus P. Uwo-
leff atsakė vykti į Pragę tokioms pat pareigoms.
- Anglų okupacinė karo valdžia Vokietijoje sustiprino
cenzūrą rusų zonoje leidžiamiems komunistiniams laikraš-
čiams ir knygoms.
- Bochumo (Vokietijoje) plieno liejyklų darbininkai
atsiuntė telegramas Trumanui ir Marshallui, prašydami,
kad užtartų prieš anglus, kad šie neišvežtų jų fabriko ma-
šinų, dėl kurių, kaip žinome, neseniai ten kilo nesusipri-
mų tarp britų valdininkų ir vokiečių darbininkų.
- Rusų propaganda "įrodinėja," kad pirmą lėktuvą su-
konstruktavo rusas Golubovas.

LEIDŽIA LIETUVIŲ		LITHUANIAN WEEKLY	
UNIVERSALIS BIURAS, INC.		Published by LITHUANIAN	
KAS PENKTADIENIS		UNIVERSAL BUREAU, Inc.	
Prenumeratos Kauna:		Subscription Rates:	
Jungt. Valst. metams	3.00	In U. S. A. one year	3.00
Jungt. Valst. pusmečiui	1.60	In U. S. A. six months	1.60
Užsienyje metams	3.50	Other Countries one year	3.50
Užsienyje pusmečiui	1.75	Other Countries six months	1.75
Skelbimų kainos pagal susitarimą		Advertising rates on application	

Raštus ir žinias Amerika trumpina savo nuožūra. Nesunaudoji raštai korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui neprišūnoma pašto ženklų.

DĖL TUŠCIO MAIŠO

Niekada netrūko lietuvių tarpe diskusijų, ginčų, o karais ir barnių. Buvo jų pasikalbėjimuose, buvo susirinkimuose, buvo ir spaudoje. Jeigu mes juos visus peržvelgtume, rastume, kad visa tai yra mums labai daug gero padarę, bet ir blogo nemažai atnešę.

Diskusija ar ginčas, kol jis yra nepersunktas pykčiu ir kerštu, žmogui ar bendruomenei tik gera duoda. Diskusijų keliu išsiaiškinamos klaidos, surandami keliai žmogaus ar bendruomenės tobulėjimui. Dėl to tik ir yra pražūtingiausia valdžia — diktatūra, kad ji nepripažįsta kritikos, diskusijų. Net pati baisiausia diktatūra — Sovietai ir tie paskutiniai laikai, atrodo, nusigandę yra dėl neleidimo jokios kritikos pas save per 30 metų.

Bet kai diskusijose pasiduodama piktai valdi, asmenis, įsitikinimų ar politinėms aistroms, tada jau pereinama prie griovimo darbo. Įsisiūbavus aistroms, nesiskaitoma su jokiais priemonėmis, kad tik daugiau „prilipdžius prie šio“. Meluojama, šmeižiama, teršiama. Iš to naudos jokios — nei asmeniui, nei bendruomenei, nei tautai.

Dažniausia čia kalto būna asmeninės ambicijos arba asmeniniai interesai. Visuomenės nuodai tai ir yra šitos ambicijos ir šitie interesai. Juk kiekvienam galvojančiam žmogui yra aišku, kad, sakysim, tokios diktatūros, kaip fašizmas arba bolševizmas yra padaras tik asmeninių interesų. Juk Hitleriui arba Stalinui niekada nerūpėjo žmonių reikalai, o tik jų pačių asmeniniai interesai. Demokratinuose kraštuose visuomenė turi būti budri šitokiems atvejais. Asmenų ambicijas ar interesus ji turi sugebėti išjungti iš visuomenės reikalų, o asmenis su jų interesais, jeigu jie kliudo visuomenės interesams, turi būti aplenkiami.

Dažnai tačiau yra įvairių barnių ir intrygų pagrindu patys niekai. Baramasi, kaip sako mūsų posakis, dėl tuščio maišo. Ir dėl šito tuščio maišo besibara, nueinama bet gi dažnai per totis. Pavyzdžiui, dažnai išgirsti įvairių posakių vienu prieš kitu tarp lietuvių, ir Amerika atvažiuojančių prieš kelis dešimtmečius ir dabar atvažiuojančių. Kartais ir stipriau susiginčijama. Net artimų giminių tarpe. Dėl ko? Tikrai dėl niekų. Ir dėl tokių niekų, kurie spaudos puslapiuose net koku kelti. O tačiau šitie ginčai ir ginčijai veda prie didelių sunkumų... mums patiems.

Šitas labai atsiliepia į tavo, broliu ir sesuo, gyvenas Amerikoje, pastangas atsikviesti savo brolius iš baisios tremties. Tas atsiliepia ir į tavo, broliu tremtinį, pastangas atvažiuoti į čia, pas savuosius. Taigi, liaukimės. Eikime ranka rankon, kaip tos pačios tautos broliams pridera. Prieš keliasdešimt metų čia atvykęs Amerikos lietuvis, kuris sunkiausiai savo rankų darbą išsikovojo sau čia padėtį, kuris savo tautai tiek daug padėjo sunkiais momentais, kuris tave, broli, parsitraukia iš baisios tremties, versta pagarbos ir padėkos. Atsidėkokim jam. O tu, Amerikos lietuvi, susilaukęs iš bausės likimo savo brolio, turi kuo džiaugtis. Džiaugiamasi juo. Taigi, atsidėkokime ir džiaukimės!

J. S-is

LIETUVIŲ TAUTOS KOVA PRIEŠ SS LEGIJONUS

Pirmasis bandymas suformuoti SS leg.

Jau 1942 metais vokiečiams buvo pavykę Latvijoje ir Estijoje suformuoti pirmuosius latvių ir estų SS dalinius. Vokiečių okupacinės valdžios atstovai Lietuvoje nurodinėjo lietuviams latvių ir estus, kaip realiai galvojančius ir toli numatančius politikus, kuriems vokiečiai tikrai suteiksia nepriklausomybę. Kartu buvo „draugiškai“ patariama lietuviams apsigalvoti, apsispręsti ir sekti savo šiaurinių kaimynų pavyzdžiu.

Domisi mūsų generolu

1942 metų pabaigoj ir 1943 metų pradžioje vokiečiai pradėjo domėtis buvusiu Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės vadu generolu Raštikiu, kuris iki tol buvo laikomas vokiečių okupacinės valdžios nemalonėje, už jo atsisakymą užimti bet kokią oficialią tarnybą vadinamoje „lietuvių savivaldoje“ ir kuris tuo laiku dirbo neetatiniu tarnautoju Lietuvos Karo Muziejuje. Pagaliau gen. Vysocki, vokiečių SS ir policijos vadas Lietuvoje, be ypatingų pasirošymų pasita-

rimų, nemandagiai, įsakymo forma pareikalavo iš gen. Raštikio, kad jis per keliolika valandų pasiruoštų kartu su gen. Vysocki ir su keliais Lietuvos generaliniais tarėjais, su pirmuoju generaliniu tarėju gen. Kubiliūnu priešaky, vykti į Rygą, pas „Rytų krašto“ (Ostland) SS vadą tartis Lietuvos reikalais.

Kadangi šie reikalai buvo keliami per SS vadovybę, o ne per Vokietijos užsienio reikalų ministeriją ir kadangi deryboms buvo pasirinktas ne Berlynas, bet Ryga, kur apie Lietuvos politinius bei valstybinius reikalus nebuvo net su kuo kalbėtis, nes Rygoje sėdėję vokiečių pareigūnai politinių reikalų spęstį nebuvo įgalioję, o buvo tik jų vykdytojai, ir kadangi, be to, dar buvo žinoma, kad Rygoje numatomas kelti lietuvių SS legiono klausimas, gen. Raštikis jam duotą įsakymą atmetė ir atsisakė važiuoti į Rygą. Šis atsisakymas vokiečiams labai nepatiko. Mat, jie buvo numatę būtinai įtraukti gen. Raštikį į lietuvių SS legiono formavimo ir jam vadovavimo darbą.

Gen. Raštikis susilaukė grąšininimo, tačiau jis nepabūgo. Tuo tarpu Lietuvos generaliniai tarėjai, nuvažiavę į

Motin, Mano Žeme!

Kas mane išgelbės iš didžiųjų kančių — žemėje bekrastį ilgesį kenčiu. Vakar juokėsi saulė, šiandien jau tamsu — amžinai aš vienas, vienišas esu.

Žėri ryto rasos, šlamščia kadugiai, baldami linguoja ant kalvų rugiai: žada žemei derlių, džiaugsmo dovanų, su lazda kelevio prie tavęs einu.

Būki vainikuota, būki mylima, motin mano žeme, žiedus keldama — tavo veidas spindi meile ir viltim, aš sūnus tavasis kelsiuos su tavim!

Javuos Aguonos

Javuos, tarp varpų išsimetę plauko spalvingos gėlės. O, šventos varpos pasvyruoکلės, jūs našlaičių sesės, alkanųjų draugės, brandintos motinos duonos, iš žemės miegančių tamsių iščių išauge — ką kuždatės su vėju pabaldūnu, ką su gražuolėm planetom sidabro pievose beribėse? Javuos tarp varpų išsimetę šypsos lyg madonos — o, mylimos, o žydinčios laukų šventovės dukros, derliaus vainikuotos — aguonos!

Rygą, taip pat stipriai laikėsi ir nesutiko imtis iniciatyvos esamomis sąlygomis padėti vokiečiams rinkti lietuvių vyrus į SS legioną.

Girta prikaltė

Matydami, kad su lietuvių bus sunku susitarti, ir gavę lietuvių generalinių tarėjų užtikrinimą, kad jie netrukdytų vokiečiams imtis tolesnių žygių lietuvių SS legioniui suformuoti, vokiečiai patys, be lietuvių, pradėjo viešai skelbti, kad lietuvių SS legions jau esąs formuojamas, ir pradėjo daryti didelę propagandą, ragindami lietuvius karininkus, puskarininkus ir kareivius stoti savanoriais į tą legioną. Kandidatams buvo žadamos įvairios gėrybės — geras maistas, geri drabužiai, sulgynimas jų teisių su vokiečių esančių teisėmis, pirmenybės po karo darbui, tarnybai ir net turtui gauti.

Prie SS vado įstaigos Kauno, Laisvės alėjoje, buvusios Pažangos rūmose buvo įsteigtas SS legiono organizacinis štabas su vokiečių viršininku, mjr. S., priešaky, ir darbu buvo įkinkyta spauda, radijas, net kino teatrai. Buvo net kurioziškų įvykių. Kaune, pav., vokiečiai paskelbė lietuvių kalba leistame

dienraštyje „Ateitis“ aprašymą, kaip vienas lietuvis atsargos karys, Lietuvos nepriklausomybės karo dalyvis, net dviejų Vyčio Kryžių kavaliereis, užsirašęs savanoriu į SS legioną, kaip jis gražiai kalbėjęs su vokiečiais, kaip jis raginęs ir kitus lietuvių karius ir jaunuosius stoti į lietuvių SS legioną, ir kaip jis esąs laimingas, galėdamas vėl tarnauti kariuomenėje ir vėl pasižymėti fronte.

Aprašymas buvo tikrai neblogas, gal net per daug saldu. Tačiau po kelių dienų paaikšėjo šio įvykio tikroji eiga. Pasirodė, kad laikraštyje išgarbintas ir išreklamuotas savanoris esąs sargijos vionoje pradinėje mokykloje Kauno priemiestyje. Vokiečiai iš pradžių jį prigrūdė degtine ir po to girtą įkalbėjo užsirašyti į SS legioną. Daugiau jis pats nieko nebet atsiminė. Kada, išsipagiriųjęs, paskaitė, ką apie jį buvo parašę laikraščiai, tuoj atėjo į SS legiono organizacinį štabą maldauti, kad jį išbrauktų iš savanorių kandidatų sąrašo, nes turįs gausią šeimą — žmoną su keliais mažais vaikais, ir, blai, vus būdamas, niekada nebūtu padaręs tokios kvailystės. Aišku, kad apie šį įvykį,

B. Rutkūnas

PAZVELKIM UŽ UZDANGOS

Vilniuje einančio bolševikinės valdžios ir komunistų partijos organo „Tiesos“ peritų metų Nr. 60 buvo įdėtas straipsnis: „Klerikalų lizdas gimnazijoje“, kur buvo pikčiausiu būdu išniekinti klerikai Ignalinos gimnazijos (Svenčionių apskrityje) mokytojai. Į tą straipsnį „atkreipė akį“ bolševikinė švietimo ministerija. Jos „darbo vaisiai“ aprašyti tos pačios „Tiesos“ Nr. 259. Duodu iš to aprašymo Amerikos lietuviams svarbesnes vietas, nurašydamas žodis į žodį, kad neįvykų iškreipimų. Ten rašoma:

„Ignalinos gimnazija neįvykdė partijos ir vyriausybės pastatytų uždavinių, kaip apie pavyzdį, kaip vokiečiai organizuoja lietuvių SS legioną, per trumpą laiką pradėjo kalbėti beveik visa Lietuva.

Prieš vokiečius veikusių lietuvių nelegalių organizacijų pogrindžio spauda pasisakė prieš SS legioną. Lietuviai studentai nutarė į legioną neiti. Jų pavyzdys užkrėtė moksleivius ir kitus jaunuolius. Vokiečių pastangos susilaukė pilno lietuvių boikoto.

Vokiečių kerštas

Vokiečiai įtūžo. 1943 m. kovo 17 d. spaudoje ir per radiją buvo paskelbtas oficialus, nors ir anoniminis, komunikatas, kad lietuvių SS legiono formavimas esąs sustabdytas, nes lietuvių nesąžiningai garbės. Už šį nepasisekimą viešai buvo apkalinti lietuvių inteligentai, arba, kaip jie buvo pavadinti tame komunikate, intelektualai.

Is Gestapo pasipylė kaltinimai lietuviams inteligentams ir grasinimai sumti ir išvežti į koncentracijos stovyklas 30,000 lietuvių inteligentų, nes jų Lietuvoje esą iš viso per daug ir jie vieni kenkia vokiečiams, trukdantys jų sumanymus, visas savo viltis deda į plutokratų pasaulį, t. y. į anglus ir amerikiečius, ir iš viso kenkia lietuvių tautai. Kai kurie karštesni Gestapo pareigūnai buvo išsitarę, kad jiems užtektų 50,000 kulų vilaisiems inteligentams sunaikinti.

(Bus daugiau)

džios siuntinėjami, lankėsi įvairiose buržuazinėse valstybėse, iš kur grįžusi populiario buržuazinė Vakarų kultūra.

Mokytoja Mudėnaitė Eleonora neturi pedagoginio pasirušimo, netarybiškai nusiteikusi ir iš viso nesugebanti dirbti mokykloje.

Švietimo Ministerijos Kolegija, siekdama pašalinti esamus trūkumus, Ignalinos gimnazijoje atstatyti darbo drausmę ir pakelti idėjinio auklėjimo bei mokymo darbą, įvykdant partijos ir vyriausybės duotus uždavinius mokyklai, nutaria:

1) Atleisti iš mokytojų pareigų šiuos Ignalinos gimnazijos mokytojus:

a) Petravičių Nikandrą, kaip klerikalą ir netinkantį dirbti tarybinėje mokykloje; b) Mudėną Joną, už ardytą gimnazijos darbo drausmę ir palaikymą antitarybinių nuotaikų gimnazijoje; c) Semionovą Charitoną, kaip moraliai pakrikusį, drausmę ardančią ir netinkantį dirbti tarybinėje mokykloje;

d) Alseiką Liudą, kaip nepasirušusį pedagoginiam darbui ir gimnazijos darbo drausmės ardytoją;

e) Alseikienę Mariją, kaip nuolatinių intrygų kėlėją bei antitarybinių nuotaikų skleidėją;

f) Mudėnaitę Eleonorą, kaip nepasirušusią pedagoginiam darbui ir netarybiškai auklėjančią mokinius.

2) Įpareigoti šviet. Ministerijos Kadry Skyr. (drg. E. Eiripaižint) savo klaidas, iškeliamas vėliau, nes lietuvių nesąžiningai garbės. Už šį nepasisekimą viešai buvo apkalinti lietuvių inteligentai, arba, kaip jie buvo pavadinti tame komunikate, intelektualai.

3) Įpareigoti Ignalinos gimnazijos direktorių Skyr. (drg. E. Eiripaižint) matininką Alseiką Liudą ir jo dukterį Alseiką Milda, kuri vokiečių okupacijos metais turėjo artimus ryšius su vokiečiais, trukdantys jų sumanymus, visas savo viltis deda į plutokratų pasaulį, t. y. į anglus ir amerikiečius, ir iš viso kenkia lietuvių tautai. Kai kurie karštesni Gestapo pareigūnai buvo išsitarę, kad jiems užtektų 50,000 kulų vilaisiems inteligentams sunaikinti.

4) Įpareigoti švenčionių apskr. liaudies švietimo skyrių (drg. Mikšys) sustiprinti Ignalinos gimnazijoje mokymo - auklėjimo kontrolę ir teikti konkrečią pagalbą gimnazijos vadovybei, trumpiausiu laiku pakelti mokymo-auklėjimo lygį.

5) Ši nutarimą paskelbti visiems apskr. (miestų) liaudies švietimo skyrių vedėjams ir pasiūlyti jiems svarstyti vidurinių mokyklų mokytojų tarybos posėdžiuose.

VI. Niunka,

Švietimo Ministerijos Kolegijos Pirmininkas, Lietuvos TSR švietimo Ministras.

Amerikos lietuvi, palygink šitą „laisvę“ su mūsų čionykščių komunistų pasakomis apie laisvę ir demokratiją dabar Lietuvoje. Atsiminkime, kad po šituo straipsniu pasirašęs pats švietimo ministeris, taigi, „laisvę“ ten yra tikrai tokia, kokią ją čia aprašo.

Pastatykime mūsų komunistams šia proga eilę klausimų: kodėl ten šventikui reikėjo laikyti pamaldos mokytojo Petravičiaus bute, jeigu ten yra Bažnyčia ir kunigams laisvė, kaip jūs mums sakote? Kodėl šitas mokytojas padarytas nusikaltėliu už savo bute šventų paveikslų laikymą ir į bažnyčiąėjimą, jeigu ten yra sąžinės ir tikėjimo laisvė, kaip jūs sakote? Kodėl ta mokytoja padaryta nusikaltėle už lankymąsi įvairiose buržuazinėse valstybėse ir už vakarų kultūros populiarinimą, jeigu ten yra plati kultūrinė ir pasaulėžiūrinė tolerancija, kaip jūs mums sakote? Kodėl jūs, mūsų tautos bausių priešų nuvesti neseniai į Lietuvą, grįžę, nesakote mums apie tai, ką čia štai tenykštis švietimo ministeris rašo!

Petras Grušauskas

Paveiksle matome amerikiečių jūrininkų grupę audiencijoje pas popiežių. Pažymėtasis strėlė yra laivo įgulos gydytojas Dr. Albinas Gedarovich-Gedaravičius, Amerikos lietuvis, gimęs ir augęs Angelių Karalienės parapijoje Brooklyne. Daktaro Albino tėvas yra nuosirdus „Amerikos“ prietelis, kilęs iš Šiaulėnų parapijos, Šiaulių apskr. Motutė, kilusi iš Zapyškio, mirusi jau 7 metai.

TELS

Susitink

torių, o t

—Kodėl

nes mane

kad tas

kią bloga

jau nujed

pi iš užu

Prisipaž

soki priip

net ir sav

rėjau laik

pau į ta

lyna, kaip

negalau iš

O tie li

tai jau p

pasigavo

jo iš ten

gromatas

žada, o čia

dyti siūl

mandrybi

Ana die

su ta tie

gerutėnai

dėk. Dėl o

nesakau, t

ti tos bo

vatkės. Ta

pas ją tai

ra širdis n

—Plum

širdyje

nors bisk

—Ačiū

kau — aš

tas nuo p

bet tu pat

donfašistu

—A. Pl

barsivos,

ky dėl ku

voti.

—Kokie

kai?

—O. Pl

sakyt, da

kortuose o

—Tai p

seviskiš

Užau

arg

ra

kom dar

dabar jie

dar...

Taip bes

gūžėjome

apymtams

me, tuoj i

girdo:

—Alou,

—Vadin

ky lizdą p

nau sau, b

nesakiau!

Mudviej

su Tarada

toj landyn

sių tipų, b

vardės da

pas bolšev

lat mainy

—Matai,

būda, be šit

taika smėks

atsidėjęs,

venti, kad t

kambario, k

naikintas la

svietė ji me

jo ką atsak

tos buvo ser

—Matai,

mes nieko n

atėjusis, —

giausia už m

Ir ką jis

sutiko.

—Taigi, k

tu jai pripa

galėsi gyve

juoksis... T

lenkių. O k

Niekam. V

dingo. Taič

su stipriu a

sitiesk, sak

kad dažnai

jausmai ir s

mintis, kad

simtai recept

ti receptu,

Išdidumu, b

ir nuostabus

lankėsi
se valsty-
populiari-
rų kultū-

aitė Eleo-
ginio pa-
škai nusi-
nesugeba

ijos Kole-
alinti esa-
Ignalinos
yti darbo
i idėjinio
ymo dar-
is vy-
ždavinius

mokytojų
linos gim-

Nikandra,
netinkantį
okykloje;
už ardy-
bos draus-
intitrybi-
azioje;
Charitona,
pakrikusi,
ir netin-
inėje mo-

kaip ne-
agoginiam
jos darbo
riją, kaip
kelėją bei
ukų sklei-

Eleonora,
a pedago-
netarybiš-
kinius...
t. Ministe-
rį, E. Ei-
čionių ap-
tino sky-
sukomple-
gimnazijai

Ignalinos
rių Skro-
monių
je
it
aukėjim

venčionių
tino sky-
sustiprin-
zijoje mo-
kontrolę
pagelbą
bei, trum-
lti moky-

paskelbti
(miestų)
kyrių ve-
jiems ap-
mokyklų
osėdžiuo-

erijos
inkas,
ietimo

palygink
išų čio-
pasako-
mokrati-
Atsimin-
straips-
švietimo
"laisvė"
kokia ją

y komu-
le klauši-
tikui rei-
sios moky-
te, jeigu
ir kuni-
s mums
mokyto-
dėliu už
aveikslų
aėjima,
s ir tikė-
sakote?
adaryta
iši įvai-
alstybė-
ūros po-
ten yra
auklėžiū-
aip jūs
mūs
ešų nu-
a, grįžė,
tai, ką
ivietimo

šauskas

TELŠIŲ PLIUMPIO MARNASTYS...

Susitinku aną dieną redak-
torių, o tas man ir sako:

—Kodėl nieko neberašai,
nes mano skaitytojai mano,
kad tas bolševikas, kur to-
kia blogą gromatą parašė,
jau nujėdnojo Telšių Plium-
pi iš užu kampo.

Prisipažinsiu, kad mane vi-
soki, pripotkai apniko, jog
net ir savo bėdomis nebetu-
rėjau laiko pasiskusti. Įkli-
pau į tą bolševikišką dumb-
lyną, kaip musė į parūgas
negaliu išsikaupti ir tiek.

O tie lietuviški bolševikai
tai jau pasitę: jei jau ką
pasigavo į savo vinterį, tai
jo iš ten geruoju nepaleis. Ir
gromatas rašo, nugalabyti
žada, o čia vėl atlekia užfun-
dyti siūlydama ir kitokių
mandrybių išgalvoja.

Aną dieną susitinku Čar-
liu su ta Taradaikiene — abu
gerutėliai, nors prie ronos
dėk. Dėl Čarlio tai jau nieko
nesakau, bet negaliu supras-
ti tos bolševikiškos cypda-
vatkės Taradaikienės, iš kur
pas ją taip staigiai tokia ge-
ra širdis mano link atsirado:

—Pliumpi, aš žinau, kad tu
širdyje neblogas žmogus,
nors biskį ir fašistuojantis.
—Ačiū už gerą žodį — sa-
kau — aš tai esu demokra-
tas nuo pakausio iki kulnų,
bet tu pati tai tikrai esi rau-
donfašistujanti.

—A, Pliumpi, ką čia mudu
barsiovis, yra didesni daly-
kų dėl kurių mes turime ko-
voti.

—Kokie tie didesni daly-
kai?

—O, Pliumpi, sunku ir ap-
sakyti, dalykai yra negeri,
kortuose didelį keisą turime.
—Tai papuolėte pas džio-
vą sūdią, už kokias
seviškiškas šelmystes?

—Užgulė kapitalistai ant
—argšų darbininkų, —
—radaikienė, — nupir-
kom darbininkams namą, o
dabar jie visokius trubelius
daro...

Taip bešnekučiuodami, su-
gūžėjome visi lyg į sklepa-
apytamsią užėigą. Vos įėjo-
me, tuoj iš visų pusių pasi-
girdo:

—Alou, alou, draugai!
—Vadinas, į patį bolševi-
kų lizdą patekau, — pamisi-
kau sau, bet niekam nieko ne-
nesakiau.

Mudviejų pasikalbėjimas
su Taradaikiene nutrūko. Čia
toj landynėj pilna keisčiaus-
sių tipų, bet jų vardai ir pa-
vardės dar keistesnės, nes
pas bolševikus priimta nuo-
lat mainyti pavardes, kad

valdžios agentai negalėtų su-
sekti. Kiti vėl sako, kad bol-
ševikai tą daro nusižiūrėję į
savo bosus, nes juk ir Stali-
no tikroji pavardė yra Džiū-
gašvilis, o Molotovo — tai
Skrebinas.

Permetęs tuos susirinku-
sius tipukus akimis, pagal-
vojau, kad čia tarp jų vei-
niausia yra ir tas, kuris man
tą gromatą parašė, kad jis
mane nujėdno, jei nepersto-
siu apie bolševikus pliumpęs.

—Draugai, prašau prie-
tvarkos, — prabilo toks juo-
dais, kaip anglis, plaukais ir
ūšais, ir dar juodesniais ant-
akiais, vyrukas, — pradėsi-
me mitingą.

Pasilenkiau ir sakau Čar-
liui į ausį:

—Tai tikras patamsių gai-
valas!

—Ale kad tu viską ir pa-
stebi, Pliumpi, tai Džimis
Patamsis, — atsako Čarlis.

—Pataikiau, kaip su pirštu
į aki, — sakau.

—Kaip nepataikysi, kad
viską žinojai, — atkirto Čar-
lis.

—Pradėdamas susirinki-
ma, — tęsia dabar man jau
žinomas Patamsis, — noriu
priminti, kad reakcija perse-
kioja mūsų draugus dar su
negirdėtu įniršimu. Karo-
kurstytojai, slėpdami nuo
Terbų Sąjungos visokias pa-
slaptis, elgiasi baisiai ne-
draugiškai ir provokuoja ka-
rą. Prasiidėjo didžiausia kam-
panija prieš Terbų Sąjungai
draugiškai nusiteikusius pi-
ličius, kurie paimdavo iš

Valstybės Departamento
svarbesnius popieriukus ir
perduodavo Terbų Sąjungos
atstovams. Dabar tuos Ter-
bų Sąjungos draugus vagi-
niais vadina, visoki komitetai
klauskina, kaip jie tą darė,
ir grąšina, kad už tokį drau-
gišką elgesį Terbų Sąjungai
juos pačius išsiųs į tą Terbų
Sąjungą. Ar ilgai pakėsime,
draugai, tokį konstitucijos
laizymą, ar ilgai dar šnipais
vadins Terbų Sąjungai kapi-
talistų paslaptis perduodan-
čius? Jau šešios dešimtys
draugų areštuota išvežimui,
tarp kurių yra mūsų labai ar-
tima draugė Deikienė ir drau-
gas Taftas.

—Dešimtę duodu, — nebe-
išlaikydamas suškau, — jų
kelionei!

—Bet čia mane nutraukė Pa-
tamsis:

—Turėkit kantrybės, drau-
gai, gražią pradžią padarė
Pliumpis, bet mes dar prie to
lat priesime, nes dar ir daugia-

reikalų yra. Daug pinigų rei-
kės lojariams kol išgelbėsi-
me Deikienę ir Taftą nuo iš-
vežimo į Terbų Sąjungos Lie-
tuvą.

—Stop, — vėl pakilau, —
savo pasižadėjimą duot de-
simkę atsiimu, nes, jei jie ne-
nori pas Staliną važiuoti, tai
aš lojariams pinigų neduodu!

Visi pradėjo juoktis, o bi-
kį sumišęs Patamsis sako:

—Kadangi mes turime dar
vieną keisą, kur lojariams
reikės pinigų, tai gal tada ir
ji apsvartysime, kad galėtu-
mė iš karto kolekta daryti.

Kaip pas bolševikus pri-
prasta, visi pritarė, o aš ty-
lėjau, dantis sukandęs, norė-
damas sužinoti, ką tie kur-
miai išdarinėja.

—Taigi, kaip jau, draugai,
žinote, nusipirkome darbi-
ninkų namą, bet ir čia kapi-
talistai daro trubelius.

—Ar neleidžia darbininkų
tam name apsigyventi? —
kažkas paklausė.

—Mes darbininkų ten ap-
gyvendint ne nemanome, bet
bėda, kad mums laisnio ne-
duoda, tai reikia samdyt lo-
jerius ir eit į kortą.

—Kokio laisnio neduoda?

—Vėl tas pats balsas kla-
sia.

—Nugi, neduoda laisnio
pardavinėti šnapsą!

Čia tai jau man pritrūko
kantrybės ir, nė balso nepa-
prašęs, išrėžiau savo pamo-
dą:

—Kas čia su jumis darosi?
Sienomis laipiojate, begirda-
mi kaip Stalino rojuje gerai,
bet kai Dėdė Samas nori iš-
vežti kelis į ten, kur taip ge-
rai, tai jūs baisiausia alasa-

keliate, nenorite patys ten
važiuoti! Dabar vėl — jūsų
vadai ir kompanija nusipir-
ko namą ir nori saliučiais
pasidaryti, o kai laisnio ne-
gauti, tai prašo aukų. Aš su-
prantu, kad blaiviais protais
žmonių į bolševikišką buę
nebegalima suvaryti, kad pir-
ma juos reikia nugirdyti, tai
ir vėl išsipagiriuoja, tai ir vėl
prasti stalinciai. Jeigu kam
patinka pirkt jūsų redakto-
rinks salitūnus, pirkit, bet iš
manęs tegausite tik gumbą į
kortą.

Po mano tokios kalbos, ki-
lo šioks toks sumišimas, o
Patamsis ramina:

—Prašu prie tvarkos, čia
tas mūsų draugas svečias dar
nevisai klasiškai susipratęs.

—Se tau šuniui ir velykos,
— vėl pašokau ant kojų, —
jei neduodu pinigų raudonų-
jų redaktoriu saliučiumi, tai aš
mažai klasiškai susipratęs.

Duodu pinigų Deikienės ir
Tafto kelionei į Stalino rojų.

IŠ DIDŽIŲJŲ ŽMONIŲ GYVENIMO

Iš didžiųjų žmonių gyvenimo
1735 metais Petrapiilo Mo-
kslų Akademija gavo uždavi-
ni išskaičiuoti astronomines
tabelės vienos kometos keliui
nustatyti. Keli matematikai
sutiko tai atlikti per keletą
mėnesių. Euleris, kurį jau
minėjau, apsiėmė padaryti
tą darbą per 3 dienas ir iš-
laikė žodį. Gauss, dar 24 me-
tų jaunas matematikas, 1801
metais sugalvojo metodą, ku-
riuo tą patį skaičiavimą ga-
lima atlikti per vieną valan-
dą!

Žymus prancūzų hidroau-
likas, dviejų tomų "Traité
d'Hydrodynamique" (1771)
autorius, Karolis Bossut
(1730-1814), buvo vienuolis
jezuitas, vienuolioji viršinin-
kas — abatas, o kartu mate-
matikos profesorius ir Pary-
žiaus Mokslo Akademijos na-
rys. Jis pirmas įrengė hid-
raulinę laboratoriją, kurioje
1775-1778 metais karaliaus
Liudviko XVI ministerio Tur-

gai jūs norit, kad duotiau lo-
jariams, kad nuo išvežimo į
Stalino rojų išgelbėtų. Tikė-
kit manimi — iki tiek "kla-
siškai susipratusių" aš nie-
kuomet nepasidarysiu, nieka-
da nesuprasiu.

Man jau nebedavė užbaig-
ti savo spyčiaus. Patamsis
paskelbė, kad padaroma per-
trauka privatiškiems draugų
pasitarimams.

Aš taip ir likau vienas,
kaip raupnotasis, prie sta-
liuko besedintis, nes Čarlis
su Taradaikiene nuėkė pas
Patamsį kažko pasiaiškinti
— tur būt turėjo pasiaiškin-
ti, kam mane į tą bolševikų
mitingą be reikalo atvedė.

Pamatęs, kad pas mane
stiklė mažai alaus, prislinko
toks apydidis vyrukas su
užbzonu:

—O, kad tas jūsų alus, tai
jau tikras silkių rasalas, —
juokdamasis sakau.

—Ale, draugas Pliumpi ir
mane pažįsti, taip taip, aš
Pytaris Rasalas.

—Taigi, taigi, žinau kad
esi rasalas, nes rasalą pils-
tai.

Susidarė kvailoka situaci-
ja, tai aš kepurę užsimaukš-
linau ant galvos ir išnėriau
iš to bolševikų širšyno, nė
gud bai nepasakęs.

Iki kito pasikalbėjimo,
gerbiameji skaitytojai, su
gilia pagarba —

Jūsų Pliumpis

Prof. Steponas Kolupaila

Mokslininkai neišvengė da-
lyvavimo karuose. Prancūzų
hidraulikas Jonas Karolis
Borda (1733-1799), kaip ka-
ro laivo vadas, 1782 metais
pateko į anglų nelaisvę; gerb-
dami žymų mokslininką ir
narsų priešą, anglai paleido
jį laisvės, paėmę garbės žo-
dį. Garsus matematikas ir
hidraulikas Jonas Viktoras
Poncelet (1788-1867), daly-
vavo, kaip pionierių inžinie-
rius, 1812 metų Napoleono
žygyje ir pateko rusams į ne-
laisvę; keturius mėnesius te-
ko jam žgytioti Rusijos gilū-
mon ir dvejus metus kentėti
žiauriose aplinkybėse.

Didieji mokslininkai, kaip
Blaziejus Pascalis (1623-
1662), Izaokas Newtonas
(1643-1726), Mikalojus Ko-
pernikas (1473-1543), Karo-
lis Friedrichas Gauss (1777-
1855) buvo giliai religingi.

Gražus pavyzdys

Perskaitęs gen. St. Rašti-
kio straipsnį "Geros širdies
Tautiečiams Amerikoje," til-
pusį "Amerikoje" 1948 metų
gruodžio 10 d., jautrios šir-
dies amerikietis lietuvis An-
traukas Žiemys iš Rochesterio,
parinko aukų tremtiniams
gelbėti.

Jis rašo: "Gal kokios 5-kios
savaitės atgal mačiau laik-
raštį "Amerika" generolo
liūdną atsisaukimą dėl mais-
to trūkumo. Kadangi mano
paties kišenės ne perdidelės,
kad rimtesnę pagelbą
galima būtų suteikti, aš
ryžausi pavaikščioti po butus
ir bižnierių įmones ir šian-
dien jau džiaugsmingai ga-
lima pareikšti, kad jau turiu
surinkęs grynais pinigais 28
dolerius. Mes nepaprastai
vertiname Rochesterio lietu-
vių prijautimą aukojant, o
dar daugiau įvertiname dos-
numą kaimynų kitataučių,
kurie ištisė savo gailėstin-
gas rankas lietuvių gelbėji-
mui."

Čia gražus pavyzdys trem-
tinių padėti. Lietuvių
tremtinių gelbėjimo talkon
kvieskime ne tik savuosius,
bet ir geros širdies kaimy-
nus kitataučius.

Aukus siųskite BALFui.
Jūsų Pliumpis

105 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Pascalis tiek daug skaitė
Šv. Raštą, kad mokėjo jį be-
veik visą atmintinai. Labai
garsūs buvo jo "Laiskai, ra-
šyti Liudviko de Montalte sa-
privertė jį atsisakyti nuo vi-
vo draugams," susilaukę 60
leidimų; juose jis smarkiai
kritikavo tuometinę Prancū-
zijos dvasininkų moralę.

Kopernikas, išaiškinęs pa-
saulio visumą, dažnai išsi-
reikšdavo:

—Tai nėra mano sistema,
tai — Dievo nustatyta tvar-
ka. Savo veikalo "De revolu-
tionibus orbium coelestium"
(apie dangaus kūnų sukima-
si) pirmąjį egzempliorių Ko-
pernikas gavo į rankas mir-
ties patale; tai suteikė jam
paskutinę džiaugsmo akimir-
ką.

Didysis Galileo Galilei
(1564-1642) buvo apkaltin-
tas skleidžias priešingas re-
ligijai idėjas (apie žemės su-
kimąsi aplink saulę). 1632
metais Galiliejus paskelbė
savo "Dialogus apie dvi svar-
biausias pasaulio sistemas —
Ptolomėjaus ir Koperniko";
kaip senovės sistemos šali-
ninką, jis išjuokė Simplicijų.
Galilėjaus priešai iškniso,

KVIEČIAME

Užsisakyti "AMERIKA" 1949 Metams!

"AMERIKA"

★ yra geriausias savaitraštis, —sako kiekvienas,
turėjęs progos su ja susipažinti.

"AMERIKOJE"

★ visada rasi įdomių, naudingų pasiskaitymų ir
gražių vaizdėlių iš mūsų Tėvynės Lietuvos.
Todėl

"AMERIKA"

★ yra mieliai skaitoma ne tik čia, Amerikoje,
bet ir visame pasaulyje.

"AMERIKOS"

★ šimtai egzempliorių kas savaitę plaukia į
Europą, Aziją, Afriką, Australiją, Pietų
Ameriką ir Kanadą.

Taigi, jei pats jau skaitai "AMERIKA," patark kitiems ją
užsisakyti, arba užprenumeruok ją savo bičiuliams ar gi-
minėms, kurie patys negali jos užsisakyti.

"AMERIKA"

★ metams kainuoja tik\$3.00
Užsienyje\$3.50

Užsakymus ir pinigus siųskite:

"Amerika"

417 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Reikalaujantiems nemokamai siunčiame kelis "Amerikos"
numerus susipažinimui

kad tame asmenyje jis at-
šv. Raštą, kad mokėjo jį be-
vaizdavęs patį popiežių Ur-
veik visą atmintinai. Labai
garsūs buvo jo "Laiskai, ra-
šyti Liudviko de Montalte sa-
privertė jį atsisakyti nuo vi-
vo draugams," susilaukę 60
leidimų; juose jis smarkiai
kritikavo tuometinę Prancū-
zijos dvasininkų moralę.

Genialiojo Leonardo da
Vinci (1452-1519) mėgsta-
mas posakis:

—Norėk visada to, ką pri-
valai!

Platinkite "AMERIKA"

Philadelphijos Žinios

Naujausios žinios iš Lietuvos

Paskutiniame savo pranešime nesenai iš Lietuvos Europos atkeliavusi rašo: "Jei kas partizanams neduoda, tai jie patys pasiima. Ir kaip tik rusai ir lietuviai komunistai nujaučia, kur būta partizanų, tai tie ūkininkai vargšai labai nukenčia. Kiek juos rusai išdrasko, išveža ir į kalėjimus susodina. Rusai tik šaukia: "Jeigu tokių ūkininkų nebūtų, kurie partizanus sėpia ir juos maitina, tai partizanų nebūtų." Tik tuo rusai pasiremdami kiek ūkininkų išvežė, jų ūkiams suvalstybindami, komunistams išdalindami ar kolchozus padarydami. Daugiausiai ūkininkai nukenčia tie, kurie prie miškų gyvena, nes miškuose užsilaiko partizanai.

Dabar bažnyčios. Vienos parapijos klebonas sakė, jeigu ir toliau bus tokie bažnytiniai mokesčiai, kai dabar, tai vistiek teks bažnyčią uždaryti, nes tokiems mokesčiais bažnyčios apkrautos, jog tiesiog išsimokėti neįmanoma. Šiaip bažnyčiose pamaldos laikomos ir bažnyčių nedraudžia, bet kas iš to, jeigu jie iš kitos pusės priverčia bažnyčias uždaryti? Seminarijos ir vyskupų Telsiuose nebėra. Seminarija tik Kaune. Kaip aš grįžau iš Kurland — Latvijos, tai tada Gina sakė, kad buvo nužudyti vyskupai, tik neatsemeni, iš kur, kad net ir ju veidą buvęs su skarele uždengtas.

Bet dar praeitą vasarą iš Kretingos išvežė šv. Tėvus pranciškonus. Žmonės buvo apstoję bažnyčią ir neįleido komunistų į bažnyčią įeiti, nes jie dieną ir naktį laikė mišias. Negalėdami įsibrauti į bažnyčią ir paimti Tėvus, atvažiavo kelios mašinos NKVD, išvaikė žmones ir įsilaikė į bažnyčią, areštavo abu tėvus, iš kurių vienas tuojau išėjo iš proto (nuo didelio mušimo), kitą kaip gyvulį įmetė į mašiną ir išvežė. Taip ir dingo. O kiek su jais nukentėjo ir civilių žmonių, visi tie, kurie užsistojo už Tėvus, nenorėdami jų atiduoti. Užteko, jeigu nors ir kokį piktą žodį ant rusų kas pasakė, tai jie tuos visus "sutvarkė." Tuo pačiu žiauriai apiplėšdami šv. Antano altorių, nuplėšdami veik visas brangenybes. Taip ir kitose Lietuvos vietose dvasiškija nyksta, nes rusai šaukia, kad kunigai labai padeda partizanams.

Gimnazijos Lietuvoje yra dar sustiprėti ir surengti bažnytinės muzikos koncertai. Visi choristai šiltai priėmė tą pasiūlymą, o vargon. Mickūnas pasakė, kad tai bus lengva padaryti. Todėl dabar choras jau ir dirba; kad toki koncertą surengtų. Lauksime. Pasisekimo!

Garsina lietuvių vardą

Prie International Instituto priklauso įvairių tautų žmonės. Lietuviai prie to Instituto irgi veikia. Sausio 23 dieną bus jų pirmas rengimas — arbatėlė, kurios programoj bus Mrs. C. Roman-Ramaneuskas su Dainos choru iš Lietuvos Muzikalo Klubas, vadovaujant p. V. Norikui. Parengimas bus pagerbimui ir priėmimui naujų narių, pradžia 4 val. Prie Instituto buvo surengta ir lietuviams tremtiniams susipažinimas.

Šia proga pažymėtina, kad lietuvių vardas per tą Institutą garsinamas labai gražiai. Per jį turi progos lietuvių ir lietuviškos paradyti lietuviškus tautiškus šokus ir mūsų gražiąją dainą. Nesenai lietuvių pasirodė Free dom Train priėmimo programoje, o prieš kiek laiko ir per Televiziją buvo parodyti lietuviški kostiumai, pašokta šokiai ir padainuota.

Staiga mirė

Sausio 8 dieną — naktį, staiga mirė a. a. Marijona Bekerienė, 2735 S. Oakley St. Velionė niekuo nesiskundė, tik staiga sunegalavo ir per minutes jau buvo mirusi. Velionė priklausė prie katalikiškų draugijų, buvo pamaldūs moteriškė, ką tik pirmąjį penktadienį buvo atlikus išpažintį ir priėmus Komunią. Ji buvo pasirengusi kiekvieną valandą. Paliko nuliūdime savo vyrą, 3 sūnus ir 3 dukteris. Iškilmingai palaidota šv. Kryžiaus kapinėse sausio 3 d. Tegul ilsisi ramybėje.

Rengs bažnytinį koncertą

Šv. Kazimiero par. choras, vadovaujant varg. J. Mickūnui, sausio 9 d. turėjo metinį vasinės, kurias kasmet "užfundija" parapijos klebonas kun. Ign. Valančiūnas. Vaisių metu klebonas pasveikino chorą, padėkojo už giedojimą ir palinkėjo ateityje

dar sustiprėti ir surengti bažnytinės muzikos koncertai. Visi choristai šiltai priėmė tą pasiūlymą, o vargon. Mickūnas pasakė, kad tai bus lengva padaryti. Todėl dabar choras jau ir dirba; kad toki koncertą surengtų. Lauksime. Pasisekimo!

Lietuvių klubo metinis susirinkimas

Pietinės Philadelphijos lietuvių Tautinis Pašalp. Klubas, 928 E. Moyamensing Ave., turėjo savo metinį susirinkimą sausio 9 d. Susirinkime priimta apyskaita viso veikimo, kuri siekė pajamomis \$37,033.72 ir išlaidomis \$38,452.85. Pagal visų metų veikimą klubui pritrūko \$1,419.13. Bet per metus buvo padaryta daug pataisyimų. Vien tik televizijos įvedimas kaštavo \$1,800.00, bet iš senos televizijos dalį pinigų atgaus, nes ji leidžiama loterijon. Tarp svarbesnių nutarimų po didelių ginčų nutarta įdėti modernią apvalų barą už \$6,000.00. Tai bus klubas labai moderniškai įrengtas, nes dabar beveik viską turi, kas geram klubui reikia turėti. Iš viso klubas turi savo turto apie \$50,000 ir vertinamus namus su gražia sale. Prie klubo priklauso 600 narių, kuriems praeitais metais išmokėta ligos pašalpos \$5,737.45 ir pomirtinių \$3,953. Po apyskaitos buvo valdybos rinkimai. Pirmininku išrinktas p. Sutkaitis, vietoj du metu buvusio p. Alekso. Visi kiti valdybos nariai perrinkti tie patys.

Vedybų sukaktis

Jonas ir Marijona Venciai, 2828 iWnton St., sausio 14 d. minėjo savo vedybinio gyvenimo sukaktį — 32 metus. Juos sveikino giminės ir pažįstami, linkėdami dar ilgo ir laimingo gyvenimo.

Mirė

Sausio 7 d. mirė a. a. Matilda Lazauskienė, 7111 Up-land St. Velionė ilgai sirgo, buvo slaugoma savo artimųjų. Palaidota sausio 12 d. šv. Kryžiaus kapinėse. Ji priklausė prie religinių draugijų, buvo tretininkė ir pamaldūs moteris. Atsiskyrė su šiuo pasauliu prisirengusi ir aprūpinta paskutiniais Sakramentais.

Išvyko Europon

Kun. W. Vosėla, atvykęs iš Santa Fe vyskupystės, N. M., gavo atostogų ir išvyko lankyti Europos. Jis aplankys Teresę Neuman, vyks Prancūzijon, Liurdan, Itali-

KULTŪROS FONDO IR KNYGŲ LEIDĖJŲ SUSITARIMAS

Lietuvių Kultūros Fondo St. Komitetas ir knygų leidėjų, "Patria," "Sudavija," "Venta" atstovai gruodžio 1 d. Augsburg, Vokietijoje, buvo susirinkę aptarti knygų leidimą, platinimą ir propagavimą, kur dabartinė būklė šaukia viso pasaulio lietuvių teltis neatidėdamsiems mūsų tautos uždaviniams, mūsų tradicijos, siekiamajam pareigai visomis išgalėmis išlaikyti ir plėsti mūsų spaudą — mūsų kultūros gražų ir tvirtą pagrindą. Tremtiniai ir pasaulio lietuviai parodė ir padėdavo nusistebėjimo ir pagarbos vertą dėmesį mūsų spaudai. Tai pagilino "Aušros," "Varpo" knygnešių ir Vargo Mokyklos mums brangias tradicijas.

Kultūros Fondo St. Komitetas, skatindamas išlaikyti pasiektus laimėjimus ir linkėdamas spaudai ir ateityje pasiekti našiausių kultūrinių lobių, siūlo:

a) Sutelkti rašto leidėjus planingam, nuosirdžiam bendradarbiavimui;

b) Prie lietuvių Kultūros Fondo telti kultūrininkus, knygų bičiulius visame pasaulyje lietuviško rašto platinimui, kartu su rašto leidėjų tautininkais raštu pasiekti kiekvieną lietuvių ir nuosaliausiame pasaulio kampe;

c) Lietuvių Kultūros Fondo apygardose, skyriuose kaupti lėšas mūsų rašto ugdymui;

d) Leisti ir platinti mūsų kultūrai svarbius, bet negausius tiražus mūsų rašytojų, mokslininkų, kompozitorių, dailininkų ir kitokių sričių spaudinius;

e) Garsinimui, propagavimui mūsų raštų dažniau tartis Liet. Kultūros Fondui su leidėjais, redaktoriais, recenzentais, bibliografais;

f) Prašyti VLIKą, Vykd. Tarybą ir Amerikos Lietuvių Tarybą daugiau domėtis mūsų kultūros ramsčiu — spausdintu žodžiu, rūpestingiau padėti darbu ir lėšomis.

Knygų leidėjų "Patrijos," "Sudavijos" ir "Ventos" atstovų buvo pareikšta: Mes norime ateityje dar labiau išplėsti knygų leidimą, pagražinti jį šviesa, kiek tai mums įmanoma, rūpintis turiniu, tačiau tam ryžtųsi pasisekimas ar nepasisekimas surištas su mūsų kultūrinio gyvenimo pajėgumu ir plėtimu. Tai lemiančiai veiks mūsų organizacijų ir kiekvieno lietuvių parama raštui ir jo ugdymui.

Mes nuosirdžiai jungiamės prie Kultūros Fondo veiklos planingai ir sutartinai ugdyti mūsų raštą, visam pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvių pasiekti spausdinto žodžio ryšius.

Atkreipiame dėmesį į tvarkingą ir skubų platintojų atsiskaitymą už parduotus leidinius, nes ir mažos sumos, jei jos siunčiamos reguliariai, labai palengvina leidėjų darbą, o platintojų nestropumas ir delsimas kenkia lietuviškosios knygos leidybai.

Mes prašome užjūri lietuvių, ypač JAV, padėti raštų leidimo, platinimo kaskart sunkėjančioje veikloje.

Lietuvių Kultūros Fondui talkininkaujant, kviečiame visas leidyklas rašto mylėtojus susitelkti sutartinam ir planingam spaudos ugdymo darbui.

Prašome lietuviškuosius laikraščius, žurnalus išsamiu ir nuosirdžiau aptarti spaudos leidinius. Ypač pra-

šome JAV laikraščius ir žurnalus telti daugiau dėmesio lietuviškai knygai. Skirstant tremtijai po visą pasaulį, nykstant lietuvių kultūriniam susitelkimams Europoje, randame tikslingu reikalui organizuoti rašto leidimo centrą J. A. Valstybėse.

Lietuvių Kultūros Fondo St. Komitetas ir knygų leidėjų, "Patria," "Sudavija" ir "Venta" sutaria: Artimai bendradarbiauti knygų leidime ir platinime. Liet. K. Fondas per savo skyrius ir bičiulius padeda leidykloms visose jų darbuose, ypač knygas platinti.

Dažnesniuose susirinkimuose tartis dėl bendradarbiavimo ir rašto ugdymo. Jau minėtos leidyklos nuo savo leidinių pajamų skiria atatinamą nuosimtį Liet. K. Fondui.

L. Dovydenas, Liet. K. F. atstovas
J. Lenkaitis, "Patria" atstovas
L. Vismantas, "Venta" atstovas
A. ir Vl. Šulaičiai, "Sudavijos" atstovai

SLOVAKIJOJE

Čekų komunistų "Mlada Franta" šaukia prieš graikų katalikų bažnyčią. Jis rašo: "Laikas nuo laiko parkuose, ant pastatų ir medžių Rytinėje Slovakijoje kaimuose pasirodo keistas ženklas: mėlynas tridentis geltoname lauke. Kas dalyko nežino, galėtų manyti turįs reikalo su reklama. Betgi mes žinome, kad tai velniškas Ukrainos nacionalistų ženklas, apie kurį negalima nieko gero pasakyti. Tai žmonės, norį sunaikinti naująją tvarką Rytų Europoje. Tai yra užkeikti socializmo priešai ir kovotojai už sapną apie "Didžiąją Ukrainą" nuo Kubanės ligi Poprad upelio. Šioje kovoje jie susijungė su graikiškais katalikiškais dvasiškijs. To bendradarbiavimo pėdsakai palieka kiekvieną žingsnį, kur tik praeina bänderivų daliniai. Todėl nėra nieko stebėtina, jei vyriausias U. P. A. štabas mūsų šaly buvo Prahos klebonijoje, o jam vadovavo kun. Pavlo Hučko ir vikaras Hrihorij Buranič. Pastarasis turėjo mirtimi bausti visus ukrainiečius, kurie išduotų tą ukrainiečių organizaciją. Tėvų Hučko Prahon pasiūtę provincionalas, Sevasitjan Sobol, kad gamintų padirbtus dokumentus visiems ukrainiečiams, socializmo priešams, kurie bėga iš Rytų."

Vienkart prasidėjo puolimas prieš visą unitų bažnytinę oraganizaciją. Prahos vyskupas Hoidič, jau virš 20 metų vadovaujantis unitų gyvenimui, sunkiai serga. Vyskupo sufraganiui, Dr. Vasil Hopka, uždrausta išvykti iš miesto ribų. Komunistinė vyriausybė atėmė telefoną, vyskupijos raštines ir nuotraukų elektros tiekiamą. Po unitų kaimus ėmė važinėti Sovietų Pasiuntinybės valdininkai, lydimi kompartijos pareigūnų ir stačiatikių "Tarybos" narių, kurie veda "balsavimus už sugrįžimą į Stačiatikių Bažnyčią." Ta proga suimami ir tremiami ištikimi unitai. Keli kunigai pabėgo į amerikiečių zoną Vokietijoje — jų turtas konfiskuotas ir jų šeimų nariai suimti.

Kun. Buranič, betgi, jau ne pirmą kartą kenčia dėl savo ištikimumo bažnyčiai ir tautai: karo metais jis ilgai sėdėjo nacių žudynių stovyklose, Auschwitze — Oswieciame. "Mlada Franta" šaukia: "Mūsų valdžia nedrįs daugiau toleruoti priešus, kurie

Tave užplaka tironai, Užkapoja Bimbalai, Tiktai BALFO makaronai, Sūris, kumpis, riebalai Gelbsti kūną nuo mirties, Na, ir vėl žmogum jauties. Aukus siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

AID OVERSEAS, Inc.

NEUŽMIRŠK PADĖTI TREMTINIUI

4851 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Tel. YArds 7-1121
Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 12-8 dienų. Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys No. 1 — \$7.60 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. salami dešros 2 sv. (be 2 ozs.) kenoto bekono 1 dėžutė (400 gr.) margarino	Siuntinys No. 19 — \$9.95 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. marmelado 4 sv. degtinės kavos 4 sv. cukraus 2 gabalai tualet. muilo
Siuntinys No. 3 — \$7.20 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 1 sv. kiaušienos mėsos	Siuntinys No. 21 — \$6.70 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. pupelių kavos 1 sv. šokolado 14 ozs. kondens. pieno 2 gabalai tualet. muilo
Siuntinys No. 5 — \$5.50 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. marmelado 2 sv. pupelių kavos 2 sv. cukraus 1 sv. margarino	Siuntinys No. 22 — \$5.25 10 sv. grynų kiaušinių taukų (tik Vokietijos Br. ir US Zr. ir eina 3-4 savaites)
Siuntinys No. 8 — \$2.95 4 1/2 sv. cukraus 5 1/2 sv. kvietinių miltų	Siuntinys No. 23 — \$6.40 5 sv. rūkytų lašinių 5 sv. pupelių kavos
Siuntinys No. 10 — \$6.80 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. pupelių kavos 1 sv. šokolado	Siuntinys No. 24 — \$11.80 5 sv. rūkytų lašinių 3 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 5 sv. pupelių kavos 2 sv. marmelado 2 sv. sūrio 40% riebumo

Siuntinys No. 14 — \$6.40 4 1/2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. cukraus 1 sv. kiaušienos mėsos 2 gabalai tualet. muilo	PINIGAI a. Pervedami Vokietijon, išskyrus rusų zoną: už \$5.00 — DM 50.00 už \$8.50 — DM 100.00 b. Parduodami vokiečių banknotai: už \$4.50 — DM 50.00 už \$8.00 — DM 100.00
--	--

RŪBAI A. VYRIŠKAS KOSTUMAS 3 1/2 jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) \$23.95. B. MOTERIŠKAS KOSTUMAS 2 1/2 jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) \$21.95.

ŠYPSENOS

Būrelis moterielių iš motinos draugijos susirinko ir slapstosi graikų-katalikų pastogėje. Reikalą reikia išsiaiškinti, netgi išstremiant ukrainiečius gyventojus iš Rytinės Slovakijos. Mūsų ligi šiol reikalingai pareigūnai nestodavo griežtai prieš ukrainiečių pavojų, gi Ursin, buvęs mi- nisterių kabineto pirmininko pavaduotojas, netgi turėjęs su jais slapta bendradarbiavimo susitarimą kovai prieš komunistus. Betgi dabartinė mūsų valdžia, grynai socialinė, privalo su šaknim išrauti bänderivų sąjudį ir tuo būdu išvengti pavojaus, kokių mums grąso Tridant- tis."

Gruodžio 18 d. byla baigta. Kalėti iki gyvos galvos nutestai: Ivan Zilinsky, kun. Hrihor Buranič ir vienuolis Sebastian Sabol (pastarasis nuteistas "už akių," nes jis Vokietijoje); kun. Hučko — 15 m., 4 kiti nuo 6 mėn. ligi 5 metų, 3 paleisti. Viena byla numarinta.

LAITC

Tel. Sto 3208
JONAS DAUNIS
Lietuvis Graborius - Balsamuotojas
1025 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA 23, PA.

"AMERIKOS" SPAUSTUVEJ
ATLIEKAMI
Spaudos Darbai:
• PLAKATAI
• BILETAJAI
• KONSTITUCIJOS
• KNYGOS
• ŽURNALAI
• GARSINIMAI
• VESTUVIŲ KVIETIMAI
ir kiti spaudos darbai
"Amerika"
417 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Tel. POPlar 4110
Charles J. Roman
(Ramanauskas)
LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon St.,
Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga. Didelė, graži koplyčia, erdvi salė
Pakeleiviams suteikiama nakvyne
Vliskas nemokamai. Krepkittės
dieną ir naktį

Tel. DEW 5136
Jos. Kavalauskas
LIETUVIS GRABORIUS
Laisnuotas Penna ir New Jersey
valdžioje
Nulltūdimu valendoje prašau
šauktis prie manęs
1601-03 So. 2nd St.,
Philadelphia, Pa.

—Prae
ALV
mas, ku
buvo nu
rio 16
rengti va
komiteta
Stanisla
Mimoga,
šaukskas
kitas, pla
vų susir
—Prae
parapijos
vatinį va
choro visi
čių — k
lauskas,
kiti. Chor
kui įteikė
choristam
gas. Kun
no chora
choro gied
karčlį ved
vicius. Šie
pasidarbav
Brilvicius,
bokas, bro
notas. Ra
Ona Radv
Cibulskienė
Y. Simkus
dzinskienė
Vilsonaitė
Šulinskaitė
Spelman, i
lyvavo ir š
Covosienė,
dienė ir A

KORESPONDENTŲ PRANEŠIMAI

Bridgeport, Conn.

—Praeitą ketvirtadienį buvo ALT vietinio skyriaus susirinkimas, kur tarp kitų nutarimų, buvo nutarta rengtis prie Vasario 16 minėjimo. Numatyta rengti vasario 19, šeštadienį. Į komitetą įėjo šie asmenys: J. Stanislauskas, A. Klimaitis, J. Minalga, K. Rudis ir A. Stanislauskas. Ateity bus šaukiamas kitas, platesnis, draugių atstovų susirinkimas.

—Praeitą šeštadienį, vakare, parapijos choras turėjo savo privatinį vakarėlį, kur dalyvavo choro visi nariai, ir buvo net svečių — klebonas, kun. J. Kazlauskas, kun. J. Pranskietis ir kiti. Choras varg. A. Stanislauskui įteikė dovaną. Chorvedys choristams už tai labai dėkingas. Kun. J. Pranskietis sveikino chora, giliai įvertindamas choro giedojimą bažnyčioje. Vakarėlį vedė choro pirm. P. Sitavičius. Šie choro nariai yra daug pasidarbavę: P. Sitavičius, V. Brilvičius, J. Bacevičius, S. Ryboka, broliai Jurksaitis, J. Bernotas, Raišelis, J. Juškevičius, Ona Radvilaitė, L. Argust, H. Cibulskienė, F. Ruos, H. Cook, Y. Simkus, L. Jurksaitis, B. Budzinskienė, K. Andriulaitienė, A. Vilsonaitė, O. Grudinskaitė, C. Šulinskaitė, St. Šulinskaitė, M. Spelman, ir kiti. Vakarienių dalyvavo ir šie svečiai: Bacevičius, Česikienė, V. Meskelis, Brilvičienė ir Argustas.

Stu.

New Haven, Conn.

Naujus Metus sutikom linksmi. Šv. Kazimiero parap. moterų rengė šaunų bankietį svetainėje sutikimui. Metų. Šis bankietas tikimamagus. Sokiams grojo kvestras. Svetainė buvo nepaprastai gražiai išpuošta. Maistas skanus ir įvairus. Garbė priklausom moterų gildos narėms bei komisijai, kuri surengė tokį šaunų bankietį ir sugebėjo sukviesiti tokį gražų skaičių svečių.

Atvyksta J. E. Vysk. Brizgys Sausio 22 d. mūsų kolonijoje lankysis nepaprastai ir aukštai svečias, J. E. Vysk. V. Brizgys, kuris neseniai atvyko iš tremties. Jis mūsų kolonijoje sausio 22 d., parapijos svetainėje pasakys kalbą apie lietuvių tremtinių būklę, kuri yra labai sunki. Jojo atsilankymas ir jo kalba bus labai reikšminga, nes jis gyvena tremtyje ir visus vargus yra patyręs ir pergyvenęs. Taigi, visi šios kolonijos lietuviai širdingai kviečiami atsilankyti.

Omaha, Nebr.

Nebuvo blogai pas mus

Sausio 2 ir 3 d. buvo garsinama, kad Nebraskaje buvo didžiausios pūgos. Buvo sakoma, kad ūkiai, miesteliai buvo atskirti nuo viso pasaulio. Traukiniai, busai ir trokai stovėjo ant kelio. Tačiau pas mus nebuvo taip bloga. Tiesą, mes turėjome truputį sniego, buvo slidu ir šalta. Bet automobiliu buvo galima važiuoti po visą miestą.

Lietuvius kviečia į Boy's Town Gailestingas prelatas N. Wegner, dabartinis Boy's Town vedėjas pakvietė 9 šeimas iš tremties darbuotis jo įstaigoje. Iš tų devynių keturios bus lietuvių šeimos. Man primenant apie jų dvasios reikalus, prelatas sutiko pakviesti ir lietuvių kunigą. Jis galės aprūpinti lietuvių bei darbuotis įstaigoje su vaikais. Be to, garsi Duchesne Kolegija pakvietė vieną lietuvių kunigą būti tos įstaigos kapelionu. Ačiū Dievui, kad yra gailestingų žmonių, kurie priglaudžia mūsų tautiečius.

Lietuvė moko universitete Ponia Liūda Jonaitienė-Laurinavičiūtė, kuri neseniai pribuvo

iš tremties su savo vyru, dabar dirba garsiam Nebraskaje, Lincoln mieste. Lietuviai labai gerai reprezentuojami ponios Jonaitienės. Ji yra gabi ir populiari mokytojų bei studentų tarpe. Ji daug yra padėjusi tremtiniam.

Aplankiau Osmond

Osmond yra mažas miestukas Nebraskaje. Man teko tenai važiuoti net penkis valandas. Tenai seselės kazimierienės turi nedidelę, bet moderniai įrengtą Sv. Juozapo ligoninę. Jos tenai turi visokių įrengimų dėl ligų suradimo. Taip pat turi ir prietaisų operacijoms, kaip ir didelę ligoninę. Pati ligoninė yra geriausioje tvarkoje. Ligoninės vedėja yra sesuo Ambrozija. Jai padeda 8 kitos seselės. Vienas vokietis man pasakojo, kad tai yra tikri Lietuvos angelai. Jam labai patinka, kai jos lietuviškai gieda koplyčioje.

Korespondentas

Boston, Mass.

Lietuvius aukštame poste

Massachusetts Law Society, metiniame susirinkime, išrinkta nauja valdyba 1949 metams, kurios tarpe randasi gubernatoriaus Paul A. Dever ir advokatas Shallina iš Bostono, vicepirmininkai. Ši organizacija apima visą valstiją ir susideda iš teisėjų ir advokatų. Naujas pirmininkas yra teisėjas David A. Rose. Massachusetts Law Society žurnale pradžioje 1942 m., adv. Shallos ilgas rašinys, kuriame Lietuvos ir Rusijos santykiai buvo aprašyti, buvo atspausdintas po antgalviu "European Confagratin from a Baltic Window."

Korespondentas

Hanau, Vokietija

Studentai dėkoja

1948 m. lapkričio 27 d. Hanau stovykloje (Vokietijoje) įvyko lietuvių studentų atstovų suvažiavimas. Atstovai buvo suvažiavę iš 8 universitetų esančių netoli Hanau stovyklos. Šiuose universitetuose prieš pinigų reformą mokėsi apie 400 studentų, o dabar apie 150 lietuvių studentų. Daugiausia beliko tik baigiantys, kurie nežūrint į nepaprastai pasunkėjusias sąlygas, nusistatę mokslą tęsti. Iš tos zonos, nekalbant jau apie visą Vokietijos studijuojančius lietuvių studentus, baigė apie 50 lietuvių, daugiausia Heidelbergo universitete — 20.

Be Amerikos lietuvių pagelbos šie studentai lietuvių nebūtų galėję tiek daug pasiekti. Dėlto, šis Hanau įvykis lietuvių studentų atstovų suvažiavimas, vienbalsiai išreiškė padėką Amerikos lietuviams, negalėjusiems savo sunkiai sutauptų centų, rėmė BALFą, o tuo pačiu ir studentiją.

Ačiū broliams lietuviams Amerikoje!

Prezidiumas

Strasbourg, France

Pageidauja Amerikos lietuvių laikraščio

Simtams lietuvių atsidūrus svetur, po to, kai netekome Tėvynės, vienas iš stipriausių mūsų kultūrinių veiksnių yra spausdintas lietuviškas žodis. Jūsų rūpesčiu siuntinėjamas mūsų laikraštis "Amerika" — aplanko Strasbourg gyvenančius lietuvius. Ar negalima, p. Redaktoriau sutvarkyti taip, kad mums to laikraščio ateitų daugiau egzempliorių? Reikėtų jo daugiau egzempliorių, kad jis galėtų atlikti tą didžiąją kultūrinę misiją, kurią jis yra pasirinkęs: stiprinti ir grūdinti lietuvių dvasią. Lietuvių Sąjungos Valdybos įgaliotas,

K. J. Krivickas

LIETUVIŲ TREMTINIŲ ATEITIS — AMERIKOS LIETUVIŲ RANKOSE

Jau du mėnesiai praėjo nuo BALFo seimo Chicago, kur nutarta vajui sukelti penkis milijonus dolerių tremtiniamis šelpiti Europoje ir juos atgabenti Amerikon. Ligi išol BALFą pasiekusios sumos mažos, gauta vos \$10,000.

Jei ir toliau taip šaltai žiūrėsime į gyvybiškai svarbius reikalus, tai mes ne šimto tūkstančių nesurinksim. Tuo tarpu tremtiniai yra atsidūrę katastrofiškoje būklėje. Jiems reikia ne tik maisto ir drabužių, bet ir pačių reikalingiausių vaistų jau sergantiems gydyti!

Tremtinių gabenimas į Ameriką pagal naująjį DP įstatymą (Public law 774) taip pat reikalauja nemažai lėšų. Tiesą, iš Europos juos atveža valdžios lėšomis, bet tik ligi Amerikos uosto. Čia jau valdžia nustoja jais rūpinis. Nuo uosto ligi apsigyvenimo vietos kelionę turi apmokėti darbo ir buto garantijos davėjas arba kuri organizacija. Nėra vargo su tais, kuriuos patys lietuviai kviečia. Jie savo giminėms, draugams ar pažįstamiems sumoka patys. Bet yra nemaža tremtinių, gavusių darbo ir buto garantijas iš sveitintaučių, kurie atsisako mokėti už jų kelionę. Šiuo atveju geriausiai galėtume pagelbėti mes patys, lietuviai, paskolindami tremtiniui reikalingą sumą. Visam tam reikia pinigų, nes visi gerai žinome, kad tuščiomis rankomis niekam nieko negalime pagelbėti.

Gražus pavyzdys šalpos darbe žydai. Štai, gruodžio 8 dienos "New York Times" numeryje skelbiamos sumos, kurias žydai šiais metais išleido 100,000 žydų tremtinių šelpai: toji suma siekia \$73,448,700. Vien tik emigracijos reikalams jie išleido \$10,430,000. Arba, štai, matutis Ohio valstijos miestelis Mentor, Suomijos žmonės šelpiti surinko \$35,000.

Jeigu kiti gali tokias milžiniškas sumas suaukoti, tai argi negalime mes nors viena milijoną dolerių saviesiems gelbėti sukelti? Gali kiti, galim ir mes, tik reikia geros valios ir noro. Neatidėkime kitai dienai to, ką reikia dar šandien padaryti. Siųskime aukas į BALFą, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Horam, England

Širdingai ačiū!

Širdingai dėkoju pp. Zabelams, gyv. 26-40 Jackson Ave., Long Island City, N. Y., užprenumeravusius man tokį malonų laikraštį — "Ameriką", kuris praskaidrina tremtinio dienas. Labai nuširdžiai dėkoju už užuojautą, mirus mano tėvams žiaurios okupanto priespaudoje tėvynėj.

I. Gylis

Iš Kunigų Vienybės

Kunigų Vienybės Centro Valdybos posėdis įvyko sausio 19 d., 1949, New Yorke. J. E. Vysk. V. Brizgio vizitų tęsinys eina tokia tvarka:

Nuo sausio 22 dienos ligi vasario 20 d., Hartfordo, Springfieldo ir Bostono vyskupijoje. Vasario 22 — Amsterdam. Vasario 25 — Rochester. Vasario 27 — Cleveland. Kovo 4 d. — Detroito. Šv. Petro parapijoje. Kovo 6 d. — Detroito, šv. Jurgio ir šv. Antano parapijoje. Nuo kovo 8 ligi balandžio 17 d. — Chicagoje. Nuo balandžio 17 ligi bal. 30 d. — Pittsburgh. Gegužės 1 d. — Baltimore. Kunigų Vienybė

Rūpinasi įkurdinti tremtinius

Laikraštis "Burlington Free Press" savo laidoje š. m. sausio 6 d. plačiai aprašo apie BALFo pirmininko kun. Dr. J. B. Konciaus daromas pastangas surasti kvietėjų ir įkurdinti lietuvių tremtinius pas ūkininkus Vermonte. Laikraštis rašo, kad BALFo pirmininkas tuo reikalu susitiko su vietos tremtiniamis įkurdinti komitetu ir aptarė visas galimybes tremtiniamis iš Baltijos valstybių parsigabenti. Jis yra gavęs iš komiteto užtikrinimą suteikti 700 tremtinių reikalingas garantijas dėl parsikvietimo jų pas ūkininkus Vermonto valstybėje.

Klimato ir žemės ūkio kul-

tūros požiūriu, Vermont valstybė yra panaši į Lietuvos sąlygas ir todėl tremtiniam, kurie yra nukentę nuo komunistinio režimo, bus surasta tinkama vieta apsigyventi.

Kun. Dr. J. B. Koncius praleido Vermonte dvi dienas ir buvo lydimas Rev. W. J. Cain, išvietintiesiems asmenims Burlington diocezijos direktoriaus ir p. Hugh Doyle iš New Yorko, NCWC direktoriaus.

Pasitarimuose dalyvavo p. Arthur Packard, Valstybinio Komiteto Tremtiniamis pirminkas, Les Eaton, Vermont Development Komisijos atstovas, E. Reynold Johnson, Darbo įstaigos vadovas, Haris W. Soule, Komiteto sekretorius ir W. Arthur Simpson, Socialio Gerbuvo komisijonierius.

Susitikimas ir pasitarimas įvyko gubernatoriaus Gibson įstaigoje.

BALF.

— MES JUOKIAMĖS —

Paini giminystė Bepročių ligoninėn pristatomas naujas pacientas. Ligonis visiškai ramus, beveik nerodo jokių pamišimo žymių.

— Ar žinai, kur tamsta esi? — klausia paciento gydytojas.

— Deja, žinau, — atsako šis liūdnai: — esu bepročių ligoninėje.

— Ir kaip gi, tamsta, čia patekai? — vėl teiraujasi gydytojas.

— Ak, pone daktare, paini giminystė mane čia atvarė.

— Matote, prieš porą metų aš vedžiau vieną pagyvenusią našlę su suaugusia dukterimi ir turėjau neatsargumo pakviesti į vestuves savo tėvą. Tėvas atvažiavo, patiko jam mano podukra ir, keiliams mėnesiams praslinkus, jis ją vedė. Ir štai šiomet ir aš, ir mano tėvas susilaukėme po sūnų.

Pagalvok, tamsta, pone daktare, kokia susidarė paini giminystė. Mano žmona yra pamotė mano tėvui, mano podukra yra kartu ir mano pamotė. Neseniai išvydęs pasaulį mano podukros sūnus yra mano brolis ir kartu mano žmonos anūkas; taigi, aš esu mano brolio senelis. Tuo tarpu mano podukra išėina močiutė mano naujagimiui sūnui, nes ji juk yra mano tėvo patėvis, tai mano sūnus yra brolis mano tėvo, bet kartu ir mano močiutės sūnus, nes mano žmona yra savo dukters marti. Aš esu patėvis mano pamotės, mano tėvas ir jo žmona yra mano posūnis ir podukra, mano tėvas ir mano senelė, nes ji yra motina mano pamotės. Pagaliau aš pats sau esu senelis.

J. Snedderlitis ir A. Andriukaitis Praneškite—Pristatysim Katalogą Dykai

Visi mes valgom sviestą, sūrį, Netruksta kumpio nei medaus, O tremtinių vaikutis žiūri, Iš kur lašelį pieno gaus. Kas turi galėsčio nors lašą, Tas šiandien BALFui auką neša.

Aukus siųskite:

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

JAUKI LIETUVIŠKA UZEIGA

JUOZAS MOCEJONAS, Sav.

VYNAS — LIKERIAI — ALUS

BARAS — RESTORANAS

574 Hudson Avenue

Rochester, N. Y.

Tel.: Main 7646

MATTHEW BUYAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette Street

Newark, N. J.

Telefonas: Market 2-5172

Brooklyn Lietuviai Gydytojai

Dr. John Waluk

161 No. 6th Street

Tel. EVergreen 8-9229

VALANDOS:
8-10 ryto
1-2 po pietų
6-8 vakare
Sventadieniais uždaryta

Dr. A. Petrika

(Dantų Gydytojas)

221 So. 4th Street

Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS:
9-12 ryte
1-8 vakare
Pentadieniais uždaryta

Brooklyn Lietuviai Graboriai

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (Armakauskas)

Graborius—Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas (Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius—Balsamuotojas

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

F. W. Shalins (Šalinskis)

Laisniuotas Graborius Suteikiam Garbingas Laidotuves

— \$150 —

KOPLYČIA SUTEIKIAM NEMOKAMAI

84 - 02 Jamaica Avenue, Brooklyn, N. Y.

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus

VERONICA R. VALANTIEJUS

Laisniuotas Graborius

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street

Maspeth, N. Y.

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.

Laisniuotas Graborius

Modernios naujai įrengtos patalpos. Ypatinga paslauga ir dėmesys teikiamas Kiekvieno Pageidavimo Atveju

Paul Gustas Funeral Home, Inc.

354 MARCY AVE.

(Prieš Armory)

BROOKLYN 6, N. Y.

Evergreen 7-4774

Mūsų telefonas nemiega

NUOSAVYBES PARDAVIMUI

ROCHESTER, N. Y., IR ARTIMOJOJE APYLINKĖJE Per mumis galite gauti pirkti įvairiausių nuosavybių ir biznų: Mūrinių ir medinių namų, su visais įtaisymais; krautuvų, duonkepyklų, garadžių, salūnų, gazolino stočių, žemės lotų, farmų ir kt.

MOSU PATARNAVIMAS YRA GREITAS IR TEISINGAS

J. RICKIS, REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC

Insurance AETNA Life & Affiliated Co's.

573 Hudson Avenue

Rochester 5, N. Y.

Telefonas: Stone 3783

A. ir E. POVILANSKŲ

Baras ir Restoranas

Puiki Salė šeimyninėms Pramogoms

158 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9737

IS KATALIKU CENTRO VEIKLOS

Mūsų katalikiškoji visuomenė yra jautri kiekvienam svarbiam reikalui. Reikia tik ją gerai apie tai informuoti.

Neseniai "Amerikoje" tilpo prelato J. Balkūno ir J. Laučkos išsami informacija apie L. Katalikų Centro namą, kuris reikia išlaivinti nuo skolos.

Žymesni mūsų veikėjai, kaip vietiniai, taip ir toliau gyvenantieji, gyvai susirūpinę ta paskola greičiausiu laiku likviduoti. Gauta visa eilė pasisūlymų, norinčių artimiausiu laiku tapti Lietuvių Katalikų Centro namo šerinkais — savininkais. Gi uolus mūsų veikėjas, F. Šlapelis iš Rochester, N. Y., nieko nelaukdamas, išsirašė pilnu namo dalininku ir prisitūte visą \$100.00.

Norėdami daugiau informaciją gauti ar pinigus siųsdami adresuokite:

"Amerikos" Namai
Brooklyn 11, N. Y.
417 Grand Street,

Mūsų Apylinkėje

• A. Žiemys iš Rochesterio atsiuntė mums \$10 čekį ir paprašė skubiai išsiųsti į Vokietiją maisto siuntinį vienam žymiam "Amerikos" bendradarbiui, kuris yra sunkiam materialiniame padėjuje. Ponui Žiemui dėkojame.

• Jonas Subačius, žinomas dalininkas Brooklyne, dabar dekoruoja šv. Mikolo bažnyčią Bayonne, kur klebonu yra kun. M. Kemėžis.

• Kun. Čekavičiaus, "Amerikos" didžio prieštaliaus, motutė mirė Lietuvoje. Visas "Amerikos" personalas gėrb. kun. Čekavičiui reikią gilią užuojautą.

• Mūsų redakciją aplankė Dr. Dirmeikis, ką tik atvykęs iš tremties. Dr. Dirmeikis prieš karą buvo "Lietuvos Aido" redaktorius.

• Ieva Trečiokienė, iš Newarko, supažindinama tik ką atvykusį iš tremties Dr. Dirmeikį su Brooklyno lietuviškomis įstaigomis, buvo atsilankius ir į "Amerikos" redakciją. Maloni viešnia yra žmona gerai žinomojo veikėjo Trečioko, kuris turi savo biznio kontorą netoli Newarko lietuvių bažnyčios.

• Koncertas ir balius, kurį rengia Angelų Karalienės parapijos choras, vadovaujant muz. P. Dulkei, įvyks vasario 20 dieną, sekmadienį, šv. Stanislovo par. salė, Greenpaine. Bilietai jau dabar parduavinėjami po \$1.00. Prie durų perkant reikės mokėti po \$1.

Aprėiškimo Parapija

NEPAPRASTAS KONCERTAS

Sausio 9 d., didžioje Webster Hall įvyko nepaprastai pasisekęs koncertas, suruoštas Aprėiškimo par. choro ir J. Stuko Lietuviškojo Radio. Šiame koncerte, dalyvaujant apie 1,500 klausytojų, tikrai buvo įrodyta puikus choro pasiruošimas ir sugebėjimas meniškai išpildyti sunkius meno kūrinius, kaip tai "In-

flamatus et Accensus" (G. Rossini), "Gallia" (C. Guonod) ir "Magnificat" (Mozart). Choras, gražiai pasipuošęs, vadovaujant muzikui P. Sakui, darė labai gražaus įspūdžio. Mergaitės buvo pasipuošę ilgom baltom sukniom, o vyrai tamsiais kostiumais.

Solistės ir solistai savo užduotis gražiai ir gerai atliko. Dainavo Agnes Skarulytė, Rosalita Anterio, muz. P. Sakas, C. Remenčius, Petras Ivanauskas ir W. Borus.

Koncerto akompanistas buvo Jonas Skarulis.

Puikią kalbą apie jaunimą pasakė kun. kleb. N. Pakalnis. Savo kalboje ragino nenusiminti ir negalvoti, kad už kelių metų (taip jau seniai kai kurie sakė) lietuvių be Amerikoje bus mirus. Štai, sakė klebonas, čia gimė ir augeis jaunimas aiškiai įrodo, kad toms kalboms nebuvo pagrindo. Amerikos lietuvių, ypač katalikų, jaunimas, giedojimu bažnyčiose ir koncertuose parodo savo stiprią meilę Lietuvai.

Gražiai pasirodė vyrų choras, sudainuodamas kelias patrijotines dainas.

Lietuviškus tautinius šokių gražiai išpildė J. Stuko Radio Ansamblio "Rūta", vadovaujant L. Stilonaitėi.

Žodžių, šis bendromis įngomis suruoštas koncertas labai ir labai patenkino dalyvius, kurie ilgai neužmirš.

A. L.

—Prasidėjus Naujiesiems Metams, parapijos bažnytinės draugijos renkas valdybas. Štai, pereitą sekmadienį, sausio 16 d. po mišparų parapijos mokyklos patalpose įvyko Amžinojo Rožančiaus draugijos metinis susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba: Pirmininkė — Veronika Daijdienė, sekretorė — Julijona Skaruliene ir išdininė — Marijona Krauskienė. Per eitis metais buvusi pirmininkė Žvynienė ir sekretorė Obelinė dėl sveikatos nebesutiko vadovauti draugijai šiais metais.

Linkime naujai valdybai kuo geriausios sekmės.

Maspetho Žinios

—Altoriaus Draugija savo metiniame susirinkime sausio 16 d. išrinko naują valdybą iš pirm. J. Vyšniauskienės, vice-pirm — J. Kunickienės, sekret — O. Petrulienės, išdin. — P. Šimkienės ir išdo globėjos — Černiauskienės.

—Katalikų veteranų postas savo nepaprastame susirinkime sausio 11 d. išnešė protestus netik prieš Vengrijos Kardino 100 metų jubilėjų bet ir prieš Euthanasijos įstatymo projektą Albany. Reikia pabrėžti, kad mūsų postas labai akyliai seka katalikų akciją. Postas turės Valentine šokių vasario 12 d. parapijos salėje.

—Sv. Vincento draugija po virš keturiasdešimt metų veiklos užsidarė. Kadaiš būvo Maspetho didžiausia draugija pašalpai. Liko mažai narių su \$16,000 ižde. Pasidalinę po \$106.50 nariai nutarė likviduoti.

—Kun. J. Čekavičiaus matytė numirė Lietuvoje spalio mėn. pradžioje. Tik neseniai gauta žinia apie jos mirimą. Sausio 15 d. 10 val. buvo atlaikytos iškilmingos mišios, kurias laikė kun. Čekavičius asistuojant kun. Kartavičiui ir kun. Buikiui. Reikiame kun. Čekavičiui ir jo giminėms užuojautą.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Maspethas organizuoja lietuvių tremtinių šalpai. Išrinktas komitetas paruošti planus BALFo vajui Maspetho. Sekmadienį, sausio 23 d. šaukiamas komiteto susirinkimas 4:30 val. popiet parapijos salėje. Kviečiami visi savanoriai darbininkai dalyvauti. Pramatoma po mėnesį paskirti atskirai rūbų, maisto ir pinigų vajui. Mūsų šūkis visi lietuvi, mažai ir seni, duoda bent vieną dolerį BALFui, vieną keną maisto ir koki nors apvalkalą. Visi namai bus lankomi. Kviešime kitataučius mums gelbėti. Darbas didelis ir sunkus. Maspethiečiai atliks pareigą.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

Angelų Karalienės Parapija

—Amžinojo Rožančiaus Draugijos narių bendra Komunią bus per 9 val. mišias. Po vakarinių pamaldų įvyks svarbus draugijos susirinkimas. Visos narės prašomos atsilankyti.

—Amžinojo Rožančiaus Draugija sausio 30 d. parapijos salėje, rengia laimėjimų vakarą. Pradžią 5 valandą po pietų.

—Motėrų Sąjungos 24 kp. Laimėjimų Vakarą įvyks sekmadienį, vasario 27 d., 5 val. vakare, parapijos salėje.

Šv. Jurgio Parapija

Sąjungietės savo darbščios valdybos nepaleidžia, — ant rus metus tos pačios liko: pirmininkė — M. Brangaitienė, vicepirm. — T. Jakupčionienė, sekret. — S. Časienė, finansų raštin. — O. Balšienė, išdininė — J. Staškienė, Dvasios Vadas — kun. Petrauskas.

M. Brangaitienė

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Liet. Kat. Federacijos New Yorko apskrities svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 28 d., Aprėiškimo parap. salėje, No. 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyne, 7:30 val. vakare.

Šis susirinkimas svarbus — bus svarstoma Kat. Seimelio šaukimo klausimas.

Valdyba

LIET. TREMTINIŲ D-JOS SUSIRINKIMAS

Sausio 23 d. 3 val. popiet, Aprėiškimo parapijos salėje, Havemeyer ir No. 5th Sts., Brooklyne, šaukiamas visuotinis Lietuvių Tremtinių Draugijos susirinkimas. Jame bus padaryti pranešimai apie Lietuvos laisvinimo padėtį ir apie imigracijos į J. Valst. eigą.

LTD. Valdyba

PARDUODA FORNIŠIŲ

Parduodamas dar visai naujas fornišius virtuvės, miegamojo ir svečių kambario. Parduodama papiginta kaina. Galima pirkti ir atskiri dalykai. Kreipkitės pas J. Avižonį, 107-05 122nd St., Richmond Hill, N. Y. Tel. VI 3-4897

PRANAS ŠUIPIS

Čevelykų Talsymo Dirbtuvė
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

"AMERIKOS" VAJUS

Paskelbtasis "Amerikos" vajus randa vis daugiau pritarimo mūsų skaitytojų tarpe. Vieni jų stengiasi atnaujinti savo prenumeratą, iškart užsimokėdami net už kelis metus. Kiti gi ieško "Amerikai" naujų skaitytojų.

Nors yra sakoma, jog dabar gauti laikraščiai naują skaitytoją yra daug sunkiau, negu surasti pamestą pinigą, tačiau tai netiesa. Štai mūsų uolus rėmėjas, kun. V. Karlevičius iš Bayonne, N. J., pereitą savaitę prisitūtes 3 naujas prenumeratas, dabar vėl surado "Ameriką" net 7 naujus skaitytojus.

Jei daugiau rastųsi tokių pasiryžėlių pasidaryti savam laikraščiui, katalikiškoto ir pinigų vajui. Mūsų šūkis visi lietuvi, mažai ir seni, duoda bent vieną dolerį BALFui, vieną keną maisto ir koki nors apvalkalą. Visi namai bus lankomi. Kviešime kitataučius mums gelbėti. Darbas didelis ir sunkus. Maspethiečiai atliks pareigą.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

—Kun. J. Čekavičius išvykęs atostogų dviem savaitėms.

Saldainių Palocius
GERIAUSIOS RUSIŠ
Lengvi Užkandžiai, Kava, Arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETOS — VAKARIENĖ. Geriausias pasirinkimas
AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios amėtonos, ALUS iš geriausių
bravorų. Parengimams pritamai užsakymai. KREIPKITĖS
Juožas Ginkus
495 Grand Street. Brooklyn, N. Y.

AUGUST GUSTAS
—: Beltaire Florist —:
6762 FOURTH AVE. BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
Specialistai Laidotuvių Vainikams ir Vestuvių Bukietų
Paruošime. Užsakymai priimami ir telefonu. Taip pat
galima užsakyti gėles Paul Gustas Funeral Home, Inc.
įstaigoje, 354 Marcy Ave. Tel. EVergreen 7-4774

Visi Kviečiami į Kirpyklą
GRANDVIEW BARBER SHOP
Kurį randasi patogioje vietoje
489 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Aarti Union Ave.
D. Whitecavage, Savininkas

ALLIANCE NITE CLUB
KAZYS IR ALVINA BUIVIDAI, Savininkai
Viena iš puošniausių pasilinksminimui vieta visam New York
ŠOKIAMS GROJA 2 ORKESTRAI
NEAPSAKOMAI IDOMUS FLOOR-SHOW
BARO COCKTAIL ORKESTRAS linksmina svečius kas vakarą
80 ST. MARKS PLACE NEW YORKE
(8th Street ir 1st Ave. kampas)
Tel. Gramercy 7-9765

KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMP.
ANGLYS, COKE ir ALIEJUS
OFISAS
496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Gyvenimo Vieta:
53-82 72nd Pl. Tel. HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais
JUDAMI PAVEIKSLAI Lietuvių parapijos salė, Maspetho
Kiekvieną Sekmadienio Vakara. Įėjimas—Nemokamai!

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

EVergreen 4-0203
DAKTARAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
Val.: 1-2, 6-8—ir susitariant

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-9394

Jos. Zeidat, Jr.
BAR & GRILL
LIETUVIŠKA UŽEIGA
—Nebrangiausia—ir—Geriausia—
pas ZEIDAT'S
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
TELEVIZIJA KAS VAKARAS

KLAUSYKITE
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
RADIJO VALANDŲ
Šeštadieniais, 5:00—5:30 val. vak
Stotis WEVD (A.M.) 1330 kil., 5000 w.
Trečiadieniais, 5:30—6:00 val. vak.
Stotis WGYN (F.M.) 97.9 mg., 20,000 w.
Direkt. JOKUBAS J. STUKAS
429 Walnut St., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5360